

## Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«Արմենիա Ինշուրանս» ապահովագրական սահմանափակ  
պատասխանատվությամբ ընկերություն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված  
հազար հայկական (<<) դրամով)

## 1 Գործառնությունների բնույթը

«Արմենիա Ինշուրանս» Ապահովագրական ՍՊԸ-ն զբաղվում է ընդհանուր ապահովագրական գործունեությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և ունի <<-ում ոչ կյանքի ապահովագրությամբ 15 դասերով գործունեության իրականացման լիցենզիա:

## 2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՍ-ներին համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

«Արմենիա Ինշուրանս» Ապահովագրական ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է 2004թ. օգոստոսին և հանդիսանում է սահմանափակ պատասխանատվությամբ ապահովագրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: 20 հոկտեմբերի 2004թ.-ին Ընկերությունը ստացել է ոչ կյանքի ապահովագրության իրականացման լիցենզիա ՀՀ Ֆինանսների և Էկոնոմիկայի նախարարության կողմից ԱՊՈ 0043 արտոնագրային համարով: 11 մարտի 2008թ.-ին Ընկերությունը վերալիցենզավորվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից (այսուհետ ՀՀ ԿԲ)՝ ԱՊՈ 0002 արտոնագրային համարով:

2010թ.-ից Ընկերությունը հանդիսանում է նաև Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող բյուրոյի անդամ և 2010թ.-ից կնքում է ԱՊՊԱ պայմանագրեր:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության աշխատակիցների ընդհանուր թվաքանակը 100-ն էր (2023թ՝. 82):

Ընկերության գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 16 տարածք 1/1:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը կարծում է, որ Ընկերությունն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Ընկերության շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

### Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը բախվում է մարտահրավերների՝ կապված աշխարհաքաղաքական լարվածության, մասնավորապես՝ Ադրբեյջանի կողմից շարունակվող ագրեսիայի և տարածաշրջանային անկայունության հետ: Ուկրաինայի պատերազմն էլ ավելի է բարդացրել իրավիճակը՝ առաջացնելով առևտրի խափանումներ, Ռուսաստանի դեմ պատժամիջոցներ և համաշխարհային գնաճ: Հայաստանի կախվածությունը Ռուսաստանից թուլացել է՝ ազդելով առևտրի, դրամական փոխանցումների և անվտանգության երաշխիքների վրա՝ դրդելով Հայաստանին դիվերսիֆիկացնել իր տնտեսական հարաբերությունները, թեև դա էլ իր ռիսկերն է պարունակում:

Հայկական դրամը սպասվածից ավելի ուժեղ գտնվեց՝ զսպելով գնաճը, բայց դժվարություններ ստեղծելով արտահանողների և արտարժույթային պարտավորություններ ունեցող ձեռնարկությունների համար: Համաշխարհային գնաճը և էներգայի աճող գները ճնշում են գործադրում Հայաստանի տնտեսության վրա՝ հատկապես ներմուծումից կախվածության պատճառով:

Չնայած այս մարտահրավերներին՝ ձեռնարկությունները դիվերսիֆիկացնում են մատակարարման շղթաները և ուսումնասիրում նոր շուկաներ, իսկ կառավարության բարեփոխումների ջանքերը երկարաժամկետ կայունության ուղի են ապահովում: Այնուամենայնիվ, Հայաստանի հաջողությունը կախված կլինի իր ձեռնարկատիրության՝ այդ ռիսկերը արդյունավետորեն նավարկելու կարողությունից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ընկերության ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից:

## 2.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման ձևը

Ընկերությունը ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ըստ իրացվելիության՝ հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվության համապատասխան հոդվածային տողի ակտիվների/պարտավորությունների մեծ մասը ստանալու/մարելու Ընկերության մտադրության և ակնկալվող կարողության վրա: Հաշվետու ամսաթվից (ընթացիկ) հետո 12 ամսվա և հաշվետու ամսաթվից (ոչ ընթացիկ) հետո ավելի քան 12 ամիսների ընթացքում ակտիվների/պարտավորությունների ստացման կամ մարման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում:

## 3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

### 3.1 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր ստանդարտներ

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2024թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍՀ) և ՀՀՄՍՀ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2024թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (<<ՄՍ 1 փոփոխություններ),
- «Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հեփադարձ վարձակալությամբ գործարքներում» (<<ՄՍ 16 փոփոխություններ),
- «Մատակարարման շղթայի ֆինանսավորման մեխանիզմներ» (<<ՄՍ 7 և <<ՄՍ 7 փոփոխություններ),
- «Կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» (<<ՄՍ 1 փոփոխություններ)

### 3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍՀ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից և ներկայացված են ստորև.

- «Փոխանակելիության բացակայություն» (<<ՄՍ 21 փոփոխություն)
- <<ՄՍ 19 «Դուստր ձեռնարկություններ առանց հանրային հաշվեպողականության բացահայտումներ»
- «Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ» (<<ՄՍ 9 և <<ՄՍ 7 փոփոխություններ)

• **ՖՀՄՄ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»**

Ղեկավարության կանխատեսմամբ՝ բացառությամբ ստորև նշված ստանդարտների, որոնք գտնվում են գնահատման գործընթացում, այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

**«Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ» (ՖՀՄՄ 9 և ՖՀՄՄ 7 փոփոխություններ)**

2024թ. մայիսին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդը (<<ՀՄՄԻ>) հրապարակել է փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման վերաբերյալ, որոնք փոփոխել են ՖՀՄՄ 9-ը և ՖՀՄՄ 7-ը:

Պահանջները ուժի մեջ են մտնելու 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ վաղաժամկետ կիրառման հնարավորությամբ և վերաբերում են՝

- էլեկտրոնային վճարումների համակարգի միջոցով ֆինանսական պարտավորությունների մարմանը և
- ֆինանսական ակտիվների՝ ներառյալ կայուն զարգացման հետ կապված ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրերի գնահատմանը:

Ընկերությունը գտնվում է նոր փոփոխությունների ազդեցության գնահատման գործընթացում:

**ՖՀՄՄ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»**

ՖՀՄՄ 18-ը փոխարինում է ՀՀՄՄ 1-ին՝ «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ուժի մեջ է մտնում 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

Կազմակերպությունները պետք է դասակարգեն բոլոր եկամուտներն ու ծախսերը շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում հինգ՝ մասնավորապես՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, դադարեցված գործառնությունների և շահութահարկի կատեգորիաներով: Կազմակերպությունները պետք է ներկայացնեն նաև գործառնական շահույթի նոր ենթագումար: Կազմակերպությունների զուտ շահույթը չի փոխվի:

Ղեկավարության կողմից որոշված կատարողականի ցուցանիշները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններին կից մեկ ծանոթագրությունում:

Տրամադրում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վերաբերյալ:

Բացի այդ, բոլոր կազմակերպությունները անուղղակի մեթոդով գործառնական դրամական միջոցների հոսքերը ներկայացնելիս պետք է օգտագործեն գործառնական շահույթի ենթագումարը՝ որպես դրամական միջոցների հոսքերի հաշվետվության ելակետ:

Ընկերությունը շարունակում է գնահատել նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես՝ կապված Ընկերության շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունների կառուցվածքի, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունների և Ղեկավարության կողմից որոշված կատարողականի ցուցանիշներ համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ: Ընկերությունը նաև գնահատում է ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա ազդեցությունը, ներառյալ որպես «այլ» դասակարգված հոդվածների մասով:

## 4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:



#### 4.1 Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով: Ֆինանսական գործիքները ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով, ինչպես նաև իրական արժեքով:

#### 4.2 Կլիմային առնչվող հարցեր

Ընկերությունը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ զրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ծախսերի հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

#### 4.3 Արտարժույթ

##### Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (<< դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: << դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

##### Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են Ընկերության գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը: Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբերը, որոնք առաջացնում են դրամական հոսքեր արտարժույթով, հաշվառվում են որպես դրամային հոդվածներ:

Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը: Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Արտարժույթի փոխարկումից տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ (վնաս) տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ տարեվերջյան փոխարժեքները.

|                     | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
|---------------------|-------------------------|-------------------------|
| << դրամ/1 ԱՄՆ դոլար | 396.56                  | 404.79                  |
| << դրամ/1 Եվրո      | 413.89                  | 447.90                  |

#### 4.4 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրեր

##### 4.4.1 Դասակարգում

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա: Ապահովագրական ռիսկը նշանակալի է այն և միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրական պատահարը ցանկացած սցենարի դեպքում կարող էր ապահովագրողի կողմից նշանակալի լրացուցիչ հատուցումների վճարման պատճառ դառնալ, բացառությամբ այն սցենարների, որոնք չունեն առևտրային բովանդակություն: Ապահովագրության պայմանագրերը կարող են նաև փոխանցել ֆինանսական ռիսկ: Ֆինանսական ռիսկը սահմանված տոկոսադրույքի, ֆինանսական գործիքի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի, գնի կամ դրույքների ինդեքսի, վարկանիշի կամ վարկային ինդեքսի կամ այլ փոփոխականի հնարավոր ապագա փոփոխության ռիսկն է՝ պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այդ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչև իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

##### 4.4.2 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերից բաղադրիչների առանձնացումը

Ընկերությունը գնահատում է իր ոչ կյանքի ապահովագրության և վերաապահովագրության գործիքները՝ որոշելու, թե արդյոք դրանք պարունակում են առանձնացվելի բաղադրիչներ, որոնք պետք է հաշվառվեն ոչ թե ՖՀՄՍ 17-ի, այլ մեկ այլ ՖՀՄՍ-ի համաձայն: Առանձնացվելի բաղադրիչներն առանձնացնելուց հետո Ընկերությունը կիրառում է ՖՀՄՍ 17-ը ապահովագրության պայմանագրի մնացած բոլոր (հիմնական) բաղադրիչների նկատմամբ: Ընկերության գործիքները ներկայում չեն պարունակում որևէ բաղադրիչ, որը պահանջում է առանձնացում:

##### 4.4.3 Ընդհանրացման մակարդակ

Ընկերության ապահովագրության և վերաապահովագրության գործիքների ընդհանրացման մակարդակը սահմանվում է առաջին հերթին բիզնեսը պորտֆելների բաժանելով: Պորտֆելները բաղկացած են համանման ռիսկերի ենթակա և միասին կառավարվող պայմանագրերից: Ենթադրվում է, որ նույն ապրանքային ուղղությունում ներառված պայմանագրերը կունենան համանման ռիսկեր և, հետևաբար, ակնկալվում է, որ կլինեն միևնույն պորտֆելում, եթե դրանք կառավարվում են միասին: Պորտֆելները հետագայում բաժանվում են ըստ թողարկման տարվա և շահույթաբերության՝ ճանաչման և չափման նպատակով: Ընդհանրացման մակարդակի համար նախատեսված ոչ մի խումբ չի կարող պարունակել մեկ տարուց ավելի տարբերությամբ թողարկված պայմանագրեր: Պայմանագրերի խմբերի շահույթաբերությունը գնահատվում է ակտուարական գնահատման մոդելներով, որոնք հաշվի են առնում առկա և նոր բիզնեսը: Այսպիսով, թողարկման յուրաքանչյուր տարվա ընթացքում պայմանագրերի պորտֆելները բաժանվում են հետևյալ երեք խմբերի՝

- պայմանագրերի խումբ, որոնք սկզբնական ճանաչման պահին դասակարգվել են որպես անբարենպաստ, եթե այդպիսիք առկա են,
- պայմանագրերի խումբ, որոնց սկզբնական ճանաչման պահին նշանակալի հավանականություն չկա, որ դրանք հետագայում կդառնան անբարենպաստ, եթե այդպիսիք առկա են,
- պորտֆելի մնացած պայմանագրերի խումբ, եթե այդպիսիք առկա են:

Ընկերությունը նույնականացրել է ապահովագրության պայմանագրերի հետևյալ պորտֆելները.

- Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն,
- Առողջության ապահովագրություն,
- Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն,
- Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն,
- Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն
- Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն,
- Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն,
- Աջակցության ապահովագրություն,
- Օդանավերի ապահովագրություն:

Սկզբնական ճանաչման պահին ապահովագրության պայմանագիրն անբարենպաստ է, եթե պայմանագրին վերագրված՝ պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերի, ձեռքբերման գծով նախկինում ճանաչված դրամական հոսքերի և պայմանագրից առաջացող ցանկացած այլ դրամական հոսքերի՝ սկզբնական ճանաչման պահին ընդհանուր գումարը հանգեցնում է զրոյի արտահոսքի: Ընկերությունը խմբավորում է նմանատիպ պայմանագրերը՝ դրանք առանձնացնելով անբարենպաստ չհանդիսացող պայմանագրերից: Ընկերությունը նույնականացնում է անբարենպաստ պայմանագրերի խումբը՝ գնահատելով պայմանագրերի փաթեթը, այլ ոչ թե առանձին պայմանագրերը:

Պայմանագրերի համար, որոնք անբարենպաստ պայմանագրեր չեն, սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը գնահատում է, որ հետագայում անբարենպաստ դառնալու էական հնարավորություն չկա՝ գնահատելով կիրառելի փաստերի և հանգամանքների փոփոխությունների հավանականությունը: Ընկերությունը դիտարկում է փաստեր և հանգամանքներ՝ պարզելու համար, թե արդյոք պայմանագրերի խումբը անբարենպաստ է՝ հիմնվելով հետևյալի վրա.

- գնային տեղեկատվություն (ներառյալ զեղչերը),
- իր կողմից ճանաչված նմանատիպ պայմանագրեր,
- արտաքին միջավայրի գործոններ, օրինակ՝ շուկայի փորձի կամ կանոնակարգերի փոփոխություն:

Ընկերությունը բաժանում է պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելները վերը նշված նույն սկզբունքների կիրառմամբ, բացառությամբ անբարենպաստ վերաապահովագրության պայմանագրերի, որոնց համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ առկա է զրոյի օգուտ:

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի որոշ խմբերի դեպքում խումբը կարող է բաղկացած լինել մեկ պայմանագրից:

#### 4.4.4 Ծանաչում

Ընկերությունն իր կողմից թողարկվող ապահովագրության պայմանագրերի խումբը պետք է ճանաչի հետևյալներից ամենավաղ ամսաթվին.

- պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածի սկիզբ,
- ամսաթիվ, երբ խմբի ապահովագրից առաջին վճարումը դառնում է ստացման ենթակա,
- անբարենպաստ պայմանագրերի խմբի համար, երբ խումբը դառնում է անբարենպաստ:

Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խումբը պետք է ճանաչի հետևյալներից ավելի վաղ ամսաթվին.

- պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածի սկիզբ: Այնուամենայնիվ, Ընկերությունը հետաձգում է պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի ճանաչումը, եթե պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերը ապահովում են

համամասնական ծածկույթ՝ պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի ծածկույթի ժամանակահատվածի սկզբի դրությամբ կամ հիմքում ընկած ցանկացած պայմանագրի սկզբնական ճանաչման պահին, կախված, թե որն է ավելի ուշ տեղի ունենում, և

- ամսաթիվ, երբ Ընկերությունը ճանաչում է հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խումբ, եթե Ընկերությունը կնքել է համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագիր, որը պահվում է այդ ամսաթվին կամ դրանից առաջ կնքված վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբում:

Ընկերությունը նոր պայմանագրեր է ավելացնում խմբին այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այդ պայմանագիրը համապատասխանում է վերը նշված չափանիշներից մեկին:

#### 4.4.5 Պայմանագրի շրջանակներ

Ընկերությունը ապահովագրության պայմանագրերի խմբի չափման մեջ ներառում է բոլոր այն ապագա դրամական հոսքերը, որոնք գտնվում են խմբի յուրաքանչյուր պայմանագրի շրջանակներում: Դրամական հոսքերը ապահովագրության պայմանագրի շրջանակներում են գտնվում, եթե դրանք առաջանում են իրական իրավունքներից և պարտականություններից, որոնք գոյություն ունեն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում Ընկերությունը կարող է պարտադրել ապահովագրին վճարելու ապահովագրական վճարներ կամ որում Ընկերությունն ապահովագրին ծառայություններ մատուցելու իրական պարտականություն ունի: Ծառայություններ մատուցելու իրական պարտականությունը դադարում է, երբ

- Ընկերությունը գործնականում հնարավորություն ունի վերանայելու կոնկրետ ապահովագրի ռիսկերը և արդյունքում՝ կարող է սահմանել գին կամ օգուտների մակարդակ, որոնք ամբողջությամբ արտացոլում են այդ ռիսկերը, կամ
- Ընկերությունը գործնականում հնարավորություն ունի վերանայելու տվյալ պայմանագիրը ներառող ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելի ռիսկերը և արդյունքում՝ կարող է սահմանել գին կամ օգուտների մակարդակ, որոնք ամբողջությամբ արտացոլում են այդ պորտֆելի ռիսկը և մինչև ռիսկերի վերանայման ամսաթիվը առկա ծածկույթի համար ապահովագրական վճարի գին որոշելիս հաշվի չեն առնվում վերանայման ամսաթվին հաջորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող ռիսկերը:

Պարտավորությունը կամ ակտիվը, որը վերաբերում է ակնկալվող ապահովագրական վճարների կամ ակնկալվող պահանջների հետ կապված որևէ գումարի, որը ապահովագրության պայմանագրի շրջանակներից դուրս է, չպետք է ճանաչվի: Նմանատիպ գումարները վերաբերում են ապահովագրության ապագա պայմանագրերին:

#### 4.4.6 Չափում

##### Ապահովագրության պայմանագրեր – սկզբնական չափում

Ընկերությունը կիրառում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը (PAA) բոլոր թողարկված ապահովագրության պայմանագրերի և պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի նկատմամբ, քանի որ.

- խմբի յուրաքանչյուր պայմանագրի ծածկույթի ժամանակահատվածը, ներառյալ պայմանագրի շրջանակներում բոլոր ապահովագրական վճարներից առաջացած ծածկույթը հիմնականում մեկ տարի է կամ ավելի քիչ,
- մեկ տարուց ավելի երկար պայմանագրերի դեպքում Ընկերությունը մոդելավորել է ապագա հնարավոր սցենարներ և որոշամտորեն ակնկալում է, որ ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման համաձայն այդ պայմանագրերը պարունակող խմբի համար մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափումը էականորեն չի տարբերվի ընդհանուր մոդելի կիրառմամբ կատարվող չափումից: Էականությունը գնահատելիս Ընկերությունը հաշվի է առել նաև այնպիսի որակական գործոններ, ինչպիսիք են ռիսկի բնույթը և իր գործունեության ոլորտների տեսակները:

Առողջության ապահովագրության, հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրության և ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրության պորտֆելները ներառում են մեկ տարուց ավել ծածկույթի ժամկետով պայմանագրեր: Այնուամենայնիվ, մնացորդային ծածկույթի համար պարտավորության

չափման հարցում ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման և ընդհանուր մոդելի միջև էական տարբերություն չկա, ուստի դրանք համապատասխանում են ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման չափանիշներին: Ընկերության ապահովագրության մնացած պորտֆելների ծածկույթի ժամկետը կազմում է մեկ տարի կամ ավելի քիչ, հետևաբար, կիրառվում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցմամբ:

Ընկերությունը չի կիրառում ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը, երբ պայմանագրերի խմբի գործողության ժամկետի սկզբի դրությամբ պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերում ակնկալում է նշանակալի փոփոխականություն, որն ազդելու է ժամանակաշրջանի ընթացքում մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափման վրա՝ նախքան պահանջի տեղի ունենալը:

Պայմանագրերի խմբի համար, որոնք սկզբնական ճանաչման ժամանակ անբարենպաստ չեն, Ընկերությունը մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը չափում է հետևյալ կերպ՝

- ապահովագրական վճարներ՝ ստացված սկզբնական ճանաչման պահին, եթե այդպիսիք առկա են,
- հանած այդ պահի դրությամբ ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, բացառությամբ, եթե կազմակերպությունը նախընտրել է այդ վճարումները ճանաչել որպես ծախս,
- գումարած կամ հանած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ճանաչված ակտիվի կամ պարտավորության՝ այդ ամսաթվի դրությամբ ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած գումար,
- ցանկացած այլ ակտիվ կամ պարտավորություն, որը նախկինում ճանաչվել է պայմանագրերի խմբի հետ կապված դրամական հոսքերի առնչությամբ, որոնք Ընկերությունը վճարում կամ ստանում է մինչև ապահովագրության պայմանագրերի խմբի ճանաչումը:

Այն դեպքերում, երբ փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ պայմանագրերը անբարենպաստ են սկզբնական ճանաչման պահին, Ընկերությունը լրացուցիչ վերլուծություն է կատարում՝ որոշելու, թե արդյոք պայմանագրից ակնկալվում է զուտ արտահոսք: Նմանատիպ անբարենպաստ պայմանագրերն խմբավորվում են՝ առանձնացվելով անբարենպաստ չհանդիսացող պայմանագրերից, և Ընկերությունը զուտ արտահոսքերի հետ կապված՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչում է կորուստ, որի արդյունքում խմբի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը հավասար է պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերին: Ընկերությունը ձևավորում է անբարենպաստ խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության վնասի բաղադրիչ՝ ճանաչված կորուստներն արտացոլելու համար: Վնասի բաղադրիչի վերաբերյալ լրացուցիչ բացահայտումների համար տե՛ս Ծանոթագրություն 4.4.13:

### **Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր - սկզբնական չափում**

Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի չափումն իրականացնում է նույն սկզբունքների համաձայն, ինչ թողարկված ապահովագրական պայմանագրերի չափումը: Սակայն դրանք հարմարեցվում են պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերին բնորոշ հատկանիշներն արտացոլելու համար, որոնք տարբերվում են թողարկված ապահովագրության պայմանագրերից, օրինակ ծախսերի գններացում կամ հասույթի փոխարեն ծախսերի նվազեցում:

Ընկերության պահվող վերաապահովագրության օբլիգատոր պայմանագրերը ներառում են մեկ տարուց ավել ծածկույթի ժամկետով վերաապահովագրական պորտֆելներ: Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման և ընդհանուր մոդելով չափված մնացորդային ծածկույթի պարտավորության մեծությունների միջև էական տարբերություն չի առաջանում:

Ընկերության կողմից պահվող վերաապահովագրության մնացած պորտֆելների ծածկույթի ժամկետը կազմում է մեկ տարի կամ ավելի քիչ, հետևաբար, կիրառվում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը:

Երբ Ընկերությունը հիմքում ընկած ապահովագրական պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ճանաչում է վնաս կամ երբ խմբին ավելացվում են լրացուցիչ անբարենպաստ ապահովագրական պայմանագրեր, Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի կազմում սահմանում է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ՝ արտացոլելով վնասի փոխհատուցումը:

Ընկերությունը հաշվարկում է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը՝ բազմապատկելով հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի գծով ճանաչված վնասը և հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահանջների տոկոսը, որոնք Ընկերությունն ակնկալում է փոխհատուցել պահվող

վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվին: Ընկերությունը կիրառում է պարբերական և խելամիտ մեթոդ որոշելու ապահովագրության պայմանագրերի խմբի գծով վնասների այն մասը, որը վերաբերում է պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերով ծածկվող ապահովագրության պայմանագրերին, որտեղ հիմքում ընկած խմբի որոշ պայմանագրեր չեն ծածկվում պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերով:

Վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը ճշգրտում է մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը:

### Ապահովագրության պայմանագրեր - հետագա չափում

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում չափում է մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը որպես ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորություն:

- գումարած ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ապահովագրական վճարները,
- հանած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը՝ բացառությամբ, եթե Ընկերությունը ընտրում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը ճանաչել որպես ծախս դրանց տեղի ունենալու պահին,
- գումարած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիային առնչվող ցանկացած գումար, որը հաշվետու ժամանակաշրջանում ճանաչվել է որպես ծախս,
- գումարած ֆինանսավորման բաղադրիչի գծով ցանկացած ճշգրտում, որտեղ կիրառելի է,
- հանած այդ ժամանակաշրջանում տրամադրված ծածկույթի գծով որպես ապահովագրական հասույթ ճանաչված գումար,
- հանած ցանկացած ներդրումային բաղադրիչ, որը վճարվել կամ փոխանցվել է կրած պահանջների գծով պարտավորությանը:

Ընկերությունը գնահատում է կրած պահանջների գծով պարտավորությունը որպես պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքեր, որոնք վերաբերվում են կրած պահանջների գծով պարտավորությանը: Պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերը անաչառ կերպով հաշվի են առնում ամբողջ հիմնավոր և ողջամիտ տեղեկատվությունը տվյալ ապագա դրամական հոսքերի մեծության, ժամկետների և անորոշությունների վերաբերյալ, որը հասանելի է առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի, դրանք արտացոլում են ընթացիկ գնահատումները Ընկերության տեսանկյունից և ներառում են հստակ ճշգրտում ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով (ռիսկերի ճշգրտում): Ընկերությունը չի ճշգրտում ապագա դրամական հոսքերը փողի ժամանակային արժեքի և ֆինանսական ռիսկի ազդեցության համար՝ կրած պահանջների գծով պարտավորությունները գնահատելիս, որոնք պետք է վճարվեն դրանց առաջացման պահից մեկ տարվա ընթացքում:

Եթե ծածկույթի ժամանակահատվածում փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ ապահովագրության պայմանագրերի խումբն անբարենպաստ է, Ընկերությունը անբարենպաստ պայմանագրերի խմբի գծով զուտ արտահոսքերի հետ կապված՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչում է կորուստ, որի արդյունքում խմբի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը հավասար է պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերին: Ընկերությունն այսպիսի անբարենպաստ խմբի համար ձևավորում է անբարենպաստ խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության վնասի բաղադրիչ՝ ճանաչված կորուստներն արտացոլելու համար: Հավելյալ բացահայտումների համար տե՛ս Ծանոթագրություն 4.4.13:

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը բաշխվում են գծային հիմունքով՝ որպես ապահովագրական վճարների մի մաս շահույթի կամ վնասի կազմում:

### Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր - հետագա չափում

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի հետագա չափումն իրականացվում է նույն սկզբունքների համաձայն, ինչ թողարկված ապահովագրական պայմանագրերի չափումը և հարմարեցում է՝ արտացոլելու պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերին բնորոշ հատկանիշները:

Եթե Ընկերությունը սահմանել է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ, Ընկերությունը հետագայում նվազեցնում է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը մինչև զրոյի՝ հիմքում ընկած ապահովագրական

պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի նվազումներին համապատասխան, որպեսզի արտացոլի, որ վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը չպետք է գերազանցի հիմքում ընկած ապահովագրական պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի վնասի բաղադրիչի հաշվեկշռային արժեքի այն մասը, որը Ընկերությունն ակնկալում է փոխհատուցել պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվին:

#### 4.4.7 Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը առաջանում են ապահովագրության պայմանագրերի խմբի վաճառքի, տեղաբաշխման և կնքման հետ կապված ծախսերից, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են այն ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելին, որին այդ խումբը պատկանում է:

Ընկերությունը օգտագործում է պարբերական և խելամիտ մեթոդ՝ բաշխելու

- ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ապահովագրության պայմանագրերի խմբին,
- ապահովագրական պայմանագրերի պորտֆելին ուղղակիորեն վերագրելի ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի չեն պորտֆելի պայմանագրերի խմբին:

Այն դեպքում, երբ ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը վճարվել կամ առաջացել են նախքան ապահովագրական պայմանագրերի համապատասխան խմբի՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվելը, յուրաքանչյուր համապատասխան խմբի համար ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով առանձին ակտիվ է ճանաչվում:

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվը ապաճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, երբ ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը ներառվում են ապահովագրության պայմանագրերի համապատասխան խմբի սկզբնական չափման մեջ:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին Ընկերությունը վերանայում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գումարները, որոնք բաշխված են դեռևս չճանաչված ապահովագրության պայմանագրերի խմբերի միջև, որպեսզի արտացոլի կիրառված տեղաբաշխման մեթոդի հետ կապված ենթադրությունների փոփոխությունները:

Ցանկացած վերաբաշխումից հետո Ընկերությունը գնահատում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվի փոխհատուցելիությունը, արդյոք փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ ակտիվը կարող է արժեզրկվել: Փոխհատուցելիությունը գնահատելիս Ընկերությունը կիրառում է.

- արժեզրկման ստուգում գոյություն ունեցող կամ ապագա խմբի ապահովագրության պայմանագրերի մակարդակով, և
- արժեզրկման լրացուցիչ ստուգում, որը հատկապես վերաբերում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերին, որոնք բաշխված են ըստ ակնկալվող ապագա պայմանագրերի վերականգնումների:

Եթե արժեզրկումից կորուստ է ճանաչվում, ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ընկերությունը շահույթում կամ վնասում ճանաչում է նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստի մի մասի կամ ամբողջի հակադարձումը և ավելացնում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը այն դեպքում, եթե արժեզրկման պատճառ հանդիսացող պայմաններն այլևս գոյություն չունեն կամ բարելավվել են:

#### 4.4.8 Վերափոխում և ապաճանաչում

Ընկերությունը ապաճանաչում է ապահովագրության պայմանագիրը, երբ՝

- պայմանագրին վերաբերող իրավունքներն ու պարտականությունները մարվել են (այսինքն՝ կատարվել է կամ չեղարկվել, ժամկետը լրացել է), կամ



- պայմանագիրը վերափոխվում է այնպես, որ վերափոխումը հանգեցնում է չափման մոդելի կամ պայմանագրի բաղադրիչի չափման կիրառելի ստանդարտի փոփոխության, էապես փոխում է պայմանագրային շրջանակը կամ պահանջում է վերափոխված պայմանագիրը ներառել այլ խմբում: Նման դեպքերում Ընկերությունն ապաճանաչում է սկզբնական պայմանագիրը և վերափոխված պայմանագիրը ճանաչում է որպես նոր պայմանագիր:

Եթե վերափոխումը չի դիտարկվում որպես ապաճանաչում, Ընկերությունը ճանաչում է պայմանագրի վերափոխման համար վճարված կամ վերափոխումից ստացված գումարները՝ որպես մնացորդային ծածկույթի համապատասխան պարտավորության ճշգրտում:

#### 4.4.9 Ներկայացում

Ընկերությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում առանձին ներկայացնում է հետևյալ խմբերի հաշվեկշռային արժեքները՝ թողարկված ապահովագրության պայմանագրեր, որոնք ակտիվներ են, թողարկված ապահովագրության պայմանագրեր, որոնք պարտավորություններ են, պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր, որոնք ակտիվներ են, պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր, որոնք պարտավորություններ են:

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվները, որոնք ճանաչվել են մինչև համապատասխան ապահովագրական պայմանագրերը ներառվել են ապահովագրության պայմանագրերի համապատասխան խմբերի հաշվեկշռային արժեքում, բաշխվում են ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելների հաշվեկշռային արժեքին, որոնց դրանք վերաբերում են:

Ընկերությունը շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ապահովագրության գործունեությունից ընդհանուր գումարը բաժանում է ապահովագրական ծառայությունների արդյունքի՝ բաղկացած ապահովագրական հասույթից ու ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսերից, և ապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտների կամ ծախսերի միջև:

Ընկերությունը չի բաժանում ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով ռիսկի ճշգրտման փոփոխությունը ֆինանսական և ոչ ֆինանսական մասերի միջև և դիտարկում է ողջ փոփոխությունը որպես ապահովագրական ծառայությունների արդյունքի մաս:

Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով եկամուտներն ու ծախսերը թողարկված ապահովագրության պայմանագրերի գծով եկամուտներից կամ ծախսերից առանձին է ներկայացնում:

#### 4.4.10 Ապահովագրական հասույթ

Ժամանակաշրջանի ապահովագրական հասույթը տվյալ ժամանակաշրջանին վերագրված ապահովագրական վճարների ակնկալվող մուտքերն են: Ընկերությունը ապահովագրական վճարների ակնկալվող մուտքերը բաշխում է ծածկույթի յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի վրա ժամանակի անցմանը համամասնորեն, սակայն, եթե ծածկույթի ժամանակահատվածի ընթացքում ռիսկից ազատման ակնկալվող սխեման նշանակալիորեն տարբերվում է ժամանակի անցումն արտացոլող սխեմայից, ապա բաշխումը կատարվում է ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսերը կրելու ակնկալվող ժամկետի հիման վրա:

Ընկերությունն անհրաժեշտության դեպքում փոփոխում է բաշխման հիմունքը վերը նշված մեթոդների միջև, եթե փաստերն ու հանգամանքները փոխվում են: Փոփոխությունը հաշվառվում է առաջընթաց՝ որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություն:

Ներկայացված ժամանակաշրջանների համար ամբողջ հասույթը ճանաչվել է ժամանակի անցմանը համամասնորեն:

#### 4.4.11 Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր

Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսերը, որոնք առաջանում են ապահովագրության պայմանագրերից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում հիմնականում, երբ դրանք տեղի են ունենում: Դրանք ներառում են հետևյալ հոդվածները.

- Կրած պահանջներ և այլ ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր,



- Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա. Ընկերությունը ամորտիզացնում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը գծային հիմունքով՝ պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածում,
- Անբարենպաստ պայմանագրերի գծով վնասներ և այդպիսի վնասների հակադարձում, տե՛ս Ծանոթագրություն 4.4.13
- Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների ճշգրտումներ, որոնք չեն բխում փողի ժամանակային արժեքի, ֆինանսական ռիսկի և դրանց փոփոխություններից,
- Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվների արժեզրկումից կորուստ և այդպիսի արժեզրկումից կորստի հակադարձում:

#### 4.4.12 Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ծախսեր

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ծախսերը կազմում են վերաապահովագրողներին բաշխված ապահովագրավճարներ հանած վերաապահովագրողների կողմից փոխհատուցված գումարները: Ընկերությունը ճանաչում է վերաապահովագրողներին բաշխված ապահովագրավճարները շահույթում կամ վնասում, երբ վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբերի շրջանակում ծառայություններ է ստանում:

Յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի համար վերաապահովագրողներին բաշխված ապահովագրավճարները տվյալ ժամանակաշրջանում ծառայությունների ստացման համար ակնկալվող ապահովագրավճարների գումարներն են:

Վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի համար, որոնք վերաբերում են հիմքում ընկած անբարենպաստ պայմանագրերին, Ընկերությունը սահմանում է մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ, որպեսզի ներկայացնի ճանաչված վնասների վերականգնումը (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.4.14):

#### 4.4.13 Վնասի բաղադրիչներ

Ընկերությունը ենթադրում է, որ ոչ մի պայմանագիր սկզբնական ճանաչման ժամանակ անբարենպաստ չէ, եթե փաստերն ու հանգամանքները այլ բան չեն ցույց տալիս: Եթե դա այդպես չէ, և եթե ծածկույթի ժամանակահատվածի ընթացքում Ծանոթագրություն 4.4.3-ում նշված փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ ապահովագրական պայմանագրերի խումբը անբարենպաստ է, Ընկերությունը սահմանում է վնասի բաղադրիչ՝ երբ խմբի մնացորդային ծածկույթի կատարման գծով դրամական հոսքերը գերազանցում են խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը, ինչպես սահմանված է Ծանոթագրություն 4.4.6-ում: Ըստ այդմ, մինչև պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածի ավարտը վնասի բաղադրիչը կգրոյանա:

#### 4.4.14 Վնասի փոխհատուցման բաղադրիչներ

Ինչպես նկարագրված է Ծանոթագրություն 4.4.3-ում, երբ Ընկերությունը ճանաչում է վնաս՝ հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի սկզբնական ճանաչման ժամանակ, կամ երբ խմբին ավելացվում են լրացուցիչ անբարենպաստ ապահովագրության պայմանագրեր, Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի համար սահմանում է մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի մասով վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ, որն արտացոլում է վնասների ակնկալվող փոխհատուցումը:

Վնասների փոխհատուցման բաղադրիչը հետագայում նվազեցվում է մինչև զրոյի՝ հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի նվազեցումներին համապատասխան, որպեսզի արտացոլվի, որ վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը չպետք է գերազանցի հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի վնասի բաղադրիչի հաշվեկշռային արժեքի այն մասը, որն Ընկերությունն ակնկալում է վերականգնել պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվին:

#### 4.4.15 Ապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտներ կամ ծախսեր

Ապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտները կամ ծախսերը պայմանավորված են ապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունով, որն առաջանում է՝

- փողի ժամանակային արժեքի և փողի ժամանակային արժեքի փոփոխության ազդեցությունից, և
- ֆինանսական ռիսկի ու ֆինանսական ռիսկի փոփոխության ազդեցությունից:

Ընկերությունը չի տարանջատում ֆինանսական եկամուտներն ու ծախսերը շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջև, այլ ամբողջությամբ ներկայացնում է շահույթ կամ վնասում:

#### 4.5 Ներդրումային եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Ներդրումային եկամուտներն ու ծախսերը չեն առնչվում ապահովագրական պայմանագրերին և ներառում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքաին ներդրումներից տոկոսային եկամուտը, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումներից տոկոսային եկամուտը, ներդրումային արժեթղթերի ապաճանաչումից զուտ օգուտ (վնաս), վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսային ծախսերը:

##### Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Ընկերությունը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

##### Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

##### Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

## Ներդրումների վաճառքից օգուտ (վնաս)

Ներդրումների վաճառքից օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է որպես զուտ վաճառքի և իրական կամ անորոշագույն արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է վաճառքի գործառնության պահին:

### 4.6 Շահութահարկ

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

### Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

### Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չափանիշների փոփոխության ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում ապահովագրական ընկերությունները իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

### 4.7 Ֆինանսական գործիքներ

#### ա) Ծանաչում և սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է դրանց պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից:

Ֆինանսական գործիքներն սկզբնապես ճանաչվում են գործարքի ամսաթվին և չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի գծով ծախսերը ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

## բ) Դասակարգում

### Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Պարտքային գործիքը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չափվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Ընկերությունը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

### Բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույնս արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որդեգրած մեթոդները:

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Ընկերության ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,

- ինչպես են վարձատրվում դեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Ընկերությունը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Ընկերության սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Ընկերությունը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

### *Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)*

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Ընկերությունը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Պարտքային գործիքի դեպքում սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և պարտքային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Ընկերությունը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

### *Ֆինանսական պարտավորություններ*

Ընկերությունը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող:

#### **գ) Հետագա չափում**

Սկզբնական չափումից հետո պարտքային գործիքները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Ամորտիզացված արժեքը հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման ցանկացած զեղչ կամ հավելավճար և վճար կամ ծախսեր, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի անբաժանելի մասն են: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում, երբ ներդրումներն արժեզրկվում են:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեզրկման գումար, շահույթում կամ վնասում

համապատասխան ծախսագրմամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապաճանաչումից հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի փոփոխությունները հաշվառվում են շահույթում կամ վնասում: Ակտիվների գծով վաստակած տոկոսը պարտադիր կերպով չափվում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և հաշվառվում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

Բաժնային գործիքներից շահութաբաժինների եկամուտը չափվում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և հաշվառվում է շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ գործառնական եկամուտ, երբ հաստատվում է վճարման իրավունքը:

#### **դ) Վերադասակարգում**

Ընկերությունը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն բացառիկ հանգամանքների, որոնց դեպքում Ընկերությունը ձեռք է բերում, օտարում կամ դադարեցնում է գործունեության տվյալ ուղղությունը:

#### **ե) Ապաճանաչում**

##### ***Ֆինանսական ակտիվներ***

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ընկերությունը համարում է, որ հսկողությունը փոխանցվում է միայն և միայն այն դեպքում, երբ ստացողը գործնական հնարավորություն ունի վաճառելու ակտիվն ամբողջությամբ չկապակցված երրորդ կողմին և ի վիճակի է միակողմանիորեն և առանց փոխանցման լրացուցիչ սահմանափակումներ կիրառելու:

Այն դեպքում, երբ Ընկերությունը ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Ընկերությունը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում, որի դեպքում Ընկերությունը ճանաչում է նաև հարակից պարտավորություն: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել Ընկերությունից:

##### ***Ֆինանսական պարտավորություններ***

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

#### **զ) Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում**

##### ***Ֆինանսական ակտիվներ***

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Ընկերությունը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.7 (ե)0), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Ընկերությունը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում:

### Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

#### է) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն զտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում:

#### ը) Արժեզրկում

Ընկերությունը ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների («ԱՊԿ») գծով պահուստը բոլոր պարտքային գործիքների համար, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: ԱՊԿ-ները հիմնված են պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք վճարվում են պայմանագրի համաձայն և այն բոլոր դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք Ընկերությունը ակնկալում է ստանալ՝ գեղջված համապատասխան արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Ընկերությունը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Ընկերությունը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին:

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

Ընկերության պարտքային գործիքները ներառում են պետական պարտատոմսեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող ներդրումներ: Ընկերության քաղաքականությունն է չափել նման գործիքները 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների (12-ամսյա ԱՊԿ) հիմունքներով: Որևէ պարտատոմսի պարտքային ռիսկի վատթարացման դեպքում Ընկերությունը կվաճառի պարտատոմսերը և կգնի պարտատոմսեր, որոնք համապատասխանում են պահանջվող ներդրումային վարկանիշին:

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվը համարում է պարտազանցված (պատքային առումով արժեզրկված), երբ պայմանագրային վճարումները ժամկետանց են 90 օր: Այնուամենայնիվ, որոշ դեպքերում Ընկերությունը կարող է նաև ֆինանսական ակտիվը համարել պարտազանցված, երբ ներքին կամ արտաքին տեղեկատվությունը ցույց է տալիս, որ Ընկերությունը դժվար թե ստանա պայմանագրային չմարված գումարները: Ֆինանսական ակտիվը դուրս է գրվում, երբ պայմանագրային դրամական հոսքերը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք չկա:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից:



Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

### *Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում*

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

**Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD):** Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

**Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD):** Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

**Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD):** Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարը, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք Ընկերությունն ակնկալում է ստանալ: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ընկերությունը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3, ինչպես նկարագրված է ստորև.

- Փուլ 1 – 12-ամսյա ԱՊԿ-ը գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՊԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ընկերությունը հաշվարկում է 12-ամսյա ԱՊԿ-ի պահուստը՝ հիմնվելով հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում պատազանցում տեղի ունենալու ակնկալիքի վրա: Այս ակնկալվող 12-ամսյա պարտազանցման հավանականությունները կիրառվում են կանխատեսվող EAD-ի նկատմամբ և բազմապատկվում ակնկալվող LGD-ով և զեղչվում համապատասխան արդյունավետ տոկոսադրույքով: Փուլ 1-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվները նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և ակտիվը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 – երբ ֆինանսական ակտիվը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Ընկերությունը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Մեխանիզմները նման են վերը նկարագրվածներին, սակայն PD-ները և LGD-ները գնահատվում են գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում: Ակնկալվող կորուստները զեղչվում են համապատասխան արդյունավետ տոկոսադրույքով: Փուլ 2-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվները նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և ակտիվը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – պարտքային առումով արժեզրկված պարտքային գործիքների մասով Ընկերությունը ձևավորում է ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Մեթոդը նման է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների մեթոդին, որի PD-ն սահմանվել է 100%:

### *Ապագայամետ տեղեկատվություն*

ԱՊԿ մոդելներում Ընկերությունը հիմնվում է ապագայամետ տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

- ՀՆԱ-ի աճ,
- Կենտրոնական բանկի բազային դրույքաչափեր

## թ) Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Ընկերությունը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները կրեդիտագրվում են պարտքային կորուստներից ծախսերի հետ:

### 4.7.1 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են հաշիվները բանկերում և գումարներ ճանապարհին: Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

### 4.7.2 Ավանդներ բանկերում

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում բացված ավանդային հաշիվներ: Ֆիքսված 90 օր և ավել մարման ժամկետով բանկերում ավանդները հետագայում հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

### 4.7.3 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում:

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձում
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

### 4.7.4 Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ հոդվածում:

Արժեթղթերի վաճառքից առաջացած ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս, որը հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

### 4.7.5 Տրամադրված փոխառություններ

Տրամադրված փոխառությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է փոխառության իրական արժեքից, օրինակ երբ փոխառությունը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և փոխառության իրական արժեքների

տարբերությունը փոխառության սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև փոխառության հաշվեկշռային արժեքը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Փոխառությունները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.8 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

|                                       | Օգտակար<br>ծառայության<br>ժամկետ<br>(տարիներ) | Տոկոսադրույք<br>(%) |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------|
| Շենքեր, շինություններ                 | 20                                            | 5                   |
| Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ | 1                                             | 100                 |
| Փոխադրամիջոցներ                       | 8                                             | 12.5                |
| Գրասենյակային գույք                   | 8                                             | 12.5                |
| Այլ հիմնական միջոցներ                 | 8                                             | 12.5                |

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Ընկերություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է այլ եկամուտում:

4.9 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և լիցենզիաներից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում: Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

#### 4.10 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը գեղջվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

#### 4.11 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Ընկերությունը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Ընկերությանը,
- Ընկերությունն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Ընկերությունն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Ընկերությունն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

#### Վարձակալության ճանաչում և չափում

##### Ընկերությունը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը նվազեցվում է կատարված վճարումների և մեծացվում տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Ընկերությունը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները և վարձակալության գծով պարտավորությունները ընդգրկվել են առանձին տողերում:

#### **4.12 Ֆինանսական երաշխավորություններ**

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Ընկերությունից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով:

Ֆինանսական երաշխավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՄ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

#### **4.13 Պահուստներ**

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

#### **4.14 Սեփական կապիտալ**

##### **Կանոնադրական կապիտալ**

Կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է մասնակիցների բաժնեմասերից:

## Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

### Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

### Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

## 4.15 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում ղեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

### 4.15.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված կարևոր դատողություններ

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունները, որոնք ամենաէական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

#### Ապահովագրության պայմանագրերի ընդհանրացման մակարդակը

Ընկերությունը նույնականացնում է ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելներ և սահմանում է պայմանագրերի խումբ, որոնք սկզբնական ճանաչման պահին դասակարգվել են որպես անբարենպաստ և պայմանագրերի խումբ, որոնց սկզբնական ճանաչման պահին նշանակալի հավանականություն չկա, որ դրանք հետագայում կդառնան անբարենպաստ:

#### Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի չափումը

Ընկերությունը կիրառում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը՝ ապահովագրության պայմանագրերի խմբի չափումը պարզեցնելու նպատակով: Կատարված պահանջների գծով պարտավորությունները չափելիս Ընկերությունը գեղջում է դրամական հոսքերը, որոնք, ակնկալվում է, որ տեղի կունենան դրանց առաջանալու օրվանից ավելի քան մեկ տարի հետո և ներառում է ոչ ֆինանսական ռիսկի հստակ ճշգրտում:

## Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Ընկերությունը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի շրջանակում ակտիվները պահվում են, ինչպես նաև գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.7 (բ)):

## Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Ընկերությունը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

### 4.15.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

#### Կրած պահանջների գծով պարտավորություն

Չմարված պահանջների վերջնական արժեքը գնահատվում է՝ օգտագործելով մի շարք ստանդարտ ակտուարային պահանջների նախագծման մեթոդներ, ինչպիսիք են աստիճանային շղթայական մեթոդը և Bornheutter-Ferguson մեթոդը:

Այս գնահատումների հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը կայանում է նրանում, որ Ընկերության անցյալ պահանջները կարող են օգտագործվել պահանջների հետագա զարգացումը և, հետևաբար նաև, պահանջների վերջնական արժեքը կանխատեսելու համար: Այս մեթոդները էքստրապոլացնում են վճարված և կրած վնասները, յուրաքանչյուր պահանջի գծով միջին ծախսերը, (ներառյալ պահանջների գծով կարգավորման ծախսերը), նախորդ տարիներում դիտարկված պահանջների քանակը և ակնկալվող վնասաբերության ցուցանիշները: Պահանջների պատմական զարգացումը հիմնականում վերլուծվում է տվյալ տարվա համար, սակայն կարող է նաև վերլուծվել աշխարհագրական տարածքից ելնելով, ինչպես նաև ըստ նշանակալի ապահովագրական դասերի: Խոշոր պահանջները սովորաբար դիտարկվում են առանձին՝ կա՛մ պահուստավորվում գնահատողների ներկայացրած անվանական արժեքով, կա՛մ առանձին կանխատեսվում՝ հաշվի առնելով դրանց հետագա զարգացումը: Շատ դեպքերում բացահայտ ենթադրություններ չեն արվում պահանջների գնաճի ապագա դրույքաչափերի կամ վնասի գործակիցների վերաբերյալ: Փոխարենը, օգտագործվում են այն ենթադրությունները, որոնք ներառված են պահանջների զարգացման պատմական տվյալների մեջ, որոնց վրա հիմնված են կանխատեսումները: Լրացուցիչ որակական դատողություններ են օգտագործվում՝ գնահատելու համար, թե որքանով անցյալի միտումները չեն կարող կիրառվել ապագայում (օրինակ՝ արտացոլելու միանվագ իրադարձությունները, արտաքին կամ շուկայական գործոնների փոփոխությունները, ինչպիսիք են ապահովագրության նկատմամբ հասարակության վերաբերմունքը, տնտեսական պայմանները, պահանջների գնաճի մակարդակը, դատական որոշումները և օրենսդրությունը ինչպես նաև ներքին գործոններ, ինչպիսիք են պորտֆելի կազմը, քաղաքականության առանձնահատկությունները և պահանջների ընթացակարգերը) հասնելու պահանջների վերջնական գնահատված արժեքին, որը արդյունքի հավանականության կշռված ակնկալվող արժեքն է մի շարք հնարավոր արդյունքներից՝ ներառյալ բոլոր անորոշությունները:

Սուբրոգացիայի գծով փոխհատուցումների գնահատումները դիտարկվում պահանջների պահուստի վերջնական արժեքների չափման ժամանակ:

Ենթադրությունների հավաստիության վրա ազդող այլ հիմնական հանգամանքները ներառում են տոկոսադրույքների տատանումները, մարման հետաձգումները և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունները:

#### Զեղչման դրույքաչափեր

Ընկերությունը հաշվարկում է ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները՝ զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը ռիսկից ազատված դրույքաչափով: Ռիսկից ազատված դրույքաչափերը որոշվում են ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունների արժույթով բարձր իրացվելի սուվերեն արժեթղթերի եկամտաբերության հիման վրա:



### Ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով ռիսկի ճշգրտում

Ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով ռիսկի ճշգրտումն այն փոխհատուցումն է, որը Ընկերությունը պահանջում է ապահովագրության պայմանագրերի խմբերի դրամական հոսքերի մեծության և ժամկետների անորոշություններով պայմանավորված ոչ ֆինանսական ռիսկը կրելու համար: Ռիսկի ճշգրտումն արտացոլում է այն գումարը, որը ապահովագրողը խելամիտ կերպով կվճարեր՝ վերացնելու անորոշությունը, որ ապագա դրամական հոսքերը կգերազանցեն ակնկալվող արժեքի գումարը:

Ընկերությունը գնահատել է ռիսկի ճշգրտումը 95% վստահության մակարդակով: Այս գնահատումը ներառում է ապագա դրամական հոսքերի հավանականության բաշխումը և ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող ներկա արժեքից բարձր լրացուցիչ գումարի չափի սահմանումը, որն անհրաժեշտ է վստահության նպատակային մակարդակը բավարարելու համար: Ավելին, Ընկերությունը ռիսկի ճշգրտման գնահատման ժամանակ հաշվի է առնում կապիտալի արժեքը:

### Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է ձեռք բերվել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծանոթագրություն 30):

### Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը նմանատիպ ակտիվների օգտագործման փորձի հիման վրա դատողության արդյունք է: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Ընկերությունը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող մաշվածությունը:

### Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս Ծանոթագրություն 33.2.1), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.7(ը)0):

### Հարկային օրենսդրություն

<< հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս Ծանոթագրություն 28:

## 5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

|                                   | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
|-----------------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Դրամական միջոցներ ճանապարհին      | 21,605                  | 17,033                  |
| Հաշիվներ բանկերում                | 93,259                  | 98,763                  |
| <b>Ընդամենը դրամական միջոցներ</b> | <b>114,864</b>          | <b>115,796</b>          |

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 91,095 հազար << դրամ գումարով (98%) հաշիվները ներդրված են երեք բանկերում (2023թ. 84,349 հազար << դրամ (85%)՝ մեկ բանկում):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները մոտ են գրոյական արժեքի, այդ իսկ պատճառով չեն բացահայտվում:

## 6 Ավանդներ բանկերում

|                                    | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
|------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Ավանդներ բանկերում                 | 70,074                  | 49,566                  |
| <b>Ընդամենը ավանդներ բանկերում</b> | <b>70,074</b>           | <b>49,566</b>           |

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 70,074 հազար << դրամ գումարով (100%) ավանդները ներդրված են մեկ բանկում (2023թ.՝ 40,659 հազար << դրամ (82%) մեկ բանկում):

Ավանդները բանկերում ունեն 90 օրից ավել մարման ժամկետ կամ կարճաժամկետ են, բայց պարբերաբար մարման ժամկետները վերանայվում են և երկարաձգվում:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերում ավանդների միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 0.98% (2023թ.՝ 1.34%):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 61,165 հազար << դրամ հաշվեկշռային արժեքով ավանդները (2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 40,659 հազար << դրամ) գրավադրված են ի օգուտ ապահովագրական գործակալների՝ երրորդ կողմից ստացված վարկի դիմաց (տես Ծանոթագրություն 17):

Ավանդների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները մոտ են գրոյական արժեքի, այդ իսկ պատճառով չեն բացահայտվում:

## 7 Ներդրումային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

|                                                                                                           | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
| <b>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</b>             |                         |                         |
| << պետական պարտատոմսեր                                                                                    | 6,478,941               | 5,191,757               |
| <b>Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</b> | <b>6,478,941</b>        | <b>5,191,757</b>        |

|                                                                                                                                             | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
| <b>Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</b>             |                         |                         |
| << պետական պարտատոմսեր                                                                                                                      | 1,328,490               | 4,453,627               |
| <b>Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</b> | <b>1,328,490</b>        | <b>4,453,627</b>        |

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

|                                                                | 2024թ.        | 2023թ.        |
|----------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
|                                                                | Փուլ 1        | Փուլ 1        |
| Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ | 22,921        | 46,320        |
| Պարտքային կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում         | 2,394         | (23,399)      |
| <b>Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>                      | <b>25,315</b> | <b>22,921</b> |

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող (ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված) պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

|                        | 31 դեկտեմբերի 2024թ. |           | 31 դեկտեմբերի 2023թ. |           |
|------------------------|----------------------|-----------|----------------------|-----------|
|                        | %                    | Ժամկետ    | %                    | Ժամկետ    |
| << պետական պարտատոմսեր | 7-13                 | 2025-2047 | 7-13                 | 2024-2047 |

Գրավադրված արժեթղթերը այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գրավադրված են հետգնման պայմանագրերով բանկերում, Ընկերության պարտազանցման բացակայության դեպքում գործընկերոջ կողմից վաճառելու և կրկին վերագրավադրելու իրավունքով, բայց գործընկերոջ կողմից պայմանագրի ժամկետի ավարտին արժեթղթերը հետ վերադարձնելու պայմանով: Ընկերությունը սահմանել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված բոլոր հիմնական ռիսկերն ու հատույցները և հետևաբար, չի ապաճանաչում դրանք:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը 1,328,490 հազար << դրամ գումարով (2023թ.՝ 4,453,627 հազար << դրամ) գրավադրվել էին բանկերից ստացված հետգնման պայմանագրերով վարկերի դիմաց (տե՛ս Ծանոթագրություն 13):

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Ընկերությունը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2023թ.՝ նույնպես):

## 8 Տրամադրված փոխառություններ

|                                            | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
|--------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Իրավաբանական անձինք                        | 152,026                 | 50,261                  |
| <b>Ընդամենը տրամադրված փոխառություններ</b> | <b>152,026</b>          | <b>50,261</b>           |

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տրամադրված փոխառությունների միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 12.4% (2023թ.՝ 11.2%):

Տրամադրված փոխառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները մոտ են զրոյական արժեքի, այդ իսկ պատճառով չեն բացահայտվում:

## 9 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ և պարտավորություններ

Թողարկված ապահովագրության և պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելների բաշխումը, որոնք գտնվում են ակտիվի դիրքում և պորտֆելների բաշխումը, որոնք գտնվում են պարտավորության դիրքում, ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում:

|                                                                                             | 2024թ.          |                    | 2023թ.         |                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------|----------------|--------------------|
|                                                                                             | Զուտ            |                    | Զուտ           |                    |
|                                                                                             | Ակտիվներ        | Պարտավորություններ | Ակտիվներ       | Պարտավորություններ |
| <b>Թողարկված ապահովագրության պայմանագրեր</b>                                                |                 |                    |                |                    |
| Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն                                                        | (12,187)        | -                  | (5,376)        | -                  |
| Առողջության ապահովագրություն                                                                | -               | 388,673            | -              | 838,745            |
| Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն                                                       | -               | 74,727             | -              | 80,262             |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն                                                 | -               | 162,049            | -              | 15,102             |
| Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն                                                 | -               | 120,444            | -              | 75,677             |
| Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն | -               | 2,576,767          | -              | 991,783            |
| Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն                                                | -               | 451,050            | -              | 288,126            |
| Աջակցության ապահովագրություն                                                                | -               | 17,199             | -              | 23,439             |
| Օդանավերի ապահովագրություն                                                                  | -               | 144,288            | -              | 71,130             |
| <b>Ընդամենը թողարկված ապահովագրության պայմանագրեր</b>                                       | <b>(12,187)</b> | <b>3,935,197</b>   | <b>(5,376)</b> | <b>2,384,264</b>   |

|                                                        | 2024թ.           |                    | 2023թ.           |                    |
|--------------------------------------------------------|------------------|--------------------|------------------|--------------------|
|                                                        | Զուտ             |                    | Զուտ             |                    |
|                                                        | Ակտիվներ         | Պարտավորություններ | Ակտիվներ         | Պարտավորություններ |
| <b>Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր</b>          |                  |                    |                  |                    |
| Դժբախտ պատահարներից վերաապահովագրություն               | -                | -                  | (3,368)          | -                  |
| Առողջության վերաապահովագրություն                       | -                | -                  | -                | 12,817             |
| Ցամաքային տրանսպորտի վերաապահովագրություն              | (27,900)         | -                  | (28,916)         | -                  |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների) վերաապահովագրություն        | (110,781)        | -                  | -                | 1,673              |
| Հրդեհից և բնական աղետներից վերաապահովագրություն        | (52,970)         | -                  | (25,517)         | -                  |
| Ընդհանուր պատասխանատվության վերաապահովագրություն       | (341,131)        | -                  | (80,576)         | -                  |
| Օդանավերի վերաապահովագրություն                         | -                | 32,350             | -                | 33,405             |
| <b>Ընդամենը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր</b> | <b>(532,782)</b> | <b>32,350</b>      | <b>(138,377)</b> | <b>47,895</b>      |

Ընկերությունը տարանջատում է տեղեկատվությունը՝ հիմնական պորտֆելների վերաբերյալ բացահայտումները առանձին ներկայացնելու նպատակով: Այս տարանջատումը սահմանվել է՝ հիմնվելով Ընկերության կառավարման ձևի վրա:

Թողարկված ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվի կամ պարտավորության փոխանցումը, որը ցույց է տալիս ապահովագրության յուրաքանչյուր պորտֆելի համար մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը և կրած պահանջների գծով պարտավորությունը, բացահայտված են ստորև ներկայացված աղյուսակներում:

Առողջության ապահովագրություն

|                                                                                         | 2024թ.                                   |                  |                                                  |                  | 2023թ.                                   |                  |                                                  |                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|------------------|--------------------------------------------------|------------------|------------------------------------------|------------------|--------------------------------------------------|------------------|
|                                                                                         | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ          |                  | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ          |                  |
|                                                                                         | Առանց վնասի բաղադրիչի                    |                  | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ |                  | Առանց վնասի բաղադրիչ                     |                  | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ |                  |
|                                                                                         |                                          |                  | Ռիսկի ճշգրտում                                   | Ընդամենը         |                                          |                  | Ռիսկի ճշգրտում                                   | Ընդամենը         |
| <b>Չուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ</b> | <b>525,718</b>                           | <b>298,355</b>   | <b>14,672</b>                                    | <b>838,745</b>   | <b>109,338</b>                           | <b>175,880</b>   | <b>12,828</b>                                    | <b>298,046</b>   |
| Ապահովագրական հասույթ                                                                   | (1,755,042)                              | -                | -                                                | (1,755,042)      | (1,927,278)                              | -                | -                                                | (1,927,278)      |
| <b>Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր</b>                                       | <b>327,285</b>                           | <b>1,462,327</b> | <b>(6,249)</b>                                   | <b>1,783,363</b> | <b>268,123</b>                           | <b>1,579,054</b> | <b>1,844</b>                                     | <b>1,849,021</b> |
| Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր                                                             | -                                        | 1,583,033        | -                                                | 1,583,033        | -                                        | 1,453,063        | -                                                | 1,453,063        |
| Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա                      | 327,285                                  | -                | -                                                | 327,285          | 268,123                                  | -                | -                                                | 268,123          |
| Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ                                | -                                        | (120,706)        | (6,249)                                          | (126,955)        | -                                        | 125,991          | 1,844                                            | 127,835          |
| <b>Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք</b>                                     | <b>(1,427,757)</b>                       | <b>1,462,327</b> | <b>(6,249)</b>                                   | <b>28,321</b>    | <b>(1,659,155)</b>                       | <b>1,579,054</b> | <b>1,844</b>                                     | <b>(78,257)</b>  |
| Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախսեր                                                   | -                                        | 1,125            | -                                                | 1,125            | -                                        | 1,421            | -                                                | 1,421            |
| Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը                                                      | (83)                                     | -                | -                                                | (83)             | -                                        | -                | -                                                | -                |
| <b>Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում</b>                       | <b>(1,427,840)</b>                       | <b>1,463,452</b> | <b>(6,249)</b>                                   | <b>29,363</b>    | <b>(1,659,155)</b>                       | <b>1,580,475</b> | <b>1,844</b>                                     | <b>(76,836)</b>  |

|                                                                                     | 2024թ.                                           |                |                                                  |             | 2023թ.                                   |             |        |             |
|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------|--------------------------------------------------|-------------|------------------------------------------|-------------|--------|-------------|
|                                                                                     | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ         |                |                                                  | Ընդամենը    | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |             |        | Ընդամենը    |
|                                                                                     | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ          |                | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ          |             |                                          |             |        |             |
|                                                                                     | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ |             | Ռիսկի ճշգրտում                           |             |        |             |
|                                                                                     | Առանց վնասի բաղադրիչի                            |                |                                                  |             | Առանց վնասի բաղադրիչ                     |             |        |             |
| Դրամական հոսքեր                                                                     |                                                  |                |                                                  |             |                                          |             |        |             |
| Ստացված ապահովագրական վճարներ                                                       | 1,158,400                                        | -              | -                                                | 1,158,400   | 2,325,657                                | -           | -      | 2,325,657   |
| Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր                                                      | -                                                | (1,546,463)    | -                                                | (1,546,463) | -                                        | (1,458,000) | -      | (1,458,000) |
| Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր                               | (34,705)                                         | -              | -                                                | (34,705)    | (288,268)                                | -           | -      | (288,268)   |
| Ընդամենը դրամական հոսքեր                                                            | 1,123,695                                        | (1,546,463)    | -                                                | (422,768)   | 2,037,389                                | (1,458,000) | -      | 579,389     |
| Այլ շարժեր                                                                          | (50,416)                                         | (6,251)        | -                                                | (56,667)    | 38,146                                   | -           | -      | 38,146      |
| Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ | 171,157                                          | 209,093        | 8,423                                            | 388,673     | 525,718                                  | 298,355     | 14,672 | 838,745     |



Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող  
պատասխանատվության ապահովագրություն

|                                                                                  | 2024թ.                                   |                                                  |                                         |             | 2023թ.                                   |                                                  |                                         |             |
|----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------|
|                                                                                  | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                                                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |             | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                                                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |             |
|                                                                                  | Առանց վնասի բաղադրիչի                    | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ |                                         | Ընդամենը    | Առանց վնասի բաղադրիչի                    | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ |                                         | Ընդամենը    |
|                                                                                  |                                          | Ռիսկի ճշգրտում                                   | Ռիսկի ճշգրտում                          |             |                                          | Ռիսկի ճշգրտում                                   | Ռիսկի ճշգրտում                          |             |
| Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ | 769,535                                  | 211,871                                          | 10,377                                  | 991,783     | 747,543                                  | 162,310                                          | 13,283                                  | 923,136     |
| Ապահովագրական հասույթ                                                            | (4,182,318)                              | -                                                | -                                       | (4,182,318) | (2,415,286)                              | -                                                | -                                       | (2,415,286) |
| Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր                                       | 738,446                                  | 3,509,154                                        | 10,968                                  | 4,258,568   | 657,098                                  | 1,599,010                                        | (2,906)                                 | 2,253,202   |
| Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր                                                      | -                                        | 3,191,492                                        | -                                       | 3,191,492   | -                                        | 1,580,363                                        | -                                       | 1,580,363   |
| Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա               | 738,446                                  | -                                                | -                                       | 738,446     | 657,098                                  | -                                                | -                                       | 657,098     |
| Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ                         | -                                        | 317,662                                          | 10,968                                  | 328,630     | -                                        | 18,647                                           | (2,906)                                 | 15,741      |
| Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք                                     | (3,443,872)                              | 3,509,154                                        | 10,968                                  | 76,250      | (1,758,188)                              | 1,599,010                                        | (2,906)                                 | (162,084)   |
| Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախսեր                                            | -                                        | 1,705                                            | -                                       | 1,705       | -                                        | 1,275                                            | -                                       | 1,275       |
| Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը                                               | (452)                                    | -                                                | -                                       | (452)       | (640)                                    | -                                                | -                                       | (640)       |
| Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում                       | (3,444,324)                              | 3,510,859                                        | 10,968                                  | 77,503      | (1,758,828)                              | 1,600,285                                        | (2,906)                                 | (161,449)   |

|                                                                                     | 2024թ.                                   |                                                  |                                         |             | 2023թ.                                   |                                                  |                                         |             |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------|
|                                                                                     | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                                                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |             | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                                                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |             |
|                                                                                     | Առանց վնասի բաղադրիչի                    | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում                          | Ընդամենը    | Առանց վնասի բաղադրիչ                     | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում                          | Ընդամենը    |
| Դրամական հոսքեր                                                                     |                                          |                                                  |                                         |             |                                          |                                                  |                                         |             |
| Ստացված ապահովագրական վճարներ                                                       | 5,434,543                                | -                                                | -                                       | 5,434,543   | 2,473,683                                | -                                                | -                                       | 2,473,683   |
| Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր                                                      | -                                        | (3,487,440)                                      | -                                       | (3,487,440) | -                                        | (1,513,051)                                      | -                                       | (1,513,051) |
| Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր                               | (688,198)                                | -                                                | -                                       | (688,198)   | (689,090)                                | -                                                | -                                       | (689,090)   |
| Ընդամենը դրամական հոսքեր                                                            | 4,746,345                                | (3,487,440)                                      | -                                       | 1,258,905   | 1,784,593                                | (1,513,051)                                      | -                                       | 271,542     |
| Այլ շարժեր                                                                          | 6,586                                    | 241,990                                          | -                                       | 248,576     | (3,773)                                  | (37,673)                                         | -                                       | (41,446)    |
| Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ | 2,078,142                                | 477,280                                          | 21,345                                  | 2,576,767   | 769,535                                  | 211,871                                          | 10,377                                  | 991,783     |

Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն

|                                                                                  | 2024թ.                                   |                                                  |                       |                       | 2023թ.                                   |                                                  |                       |                       |
|----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
|                                                                                  | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ          |                       |                       | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ          |                       |                       |
|                                                                                  |                                          | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում        | Ընդամենը              |                                          | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում        | Ընդամենը              |
|                                                                                  | Առանց վնասի բաղադրիչի                    | Առանց վնասի բաղադրիչի                            | Առանց վնասի բաղադրիչի | Առանց վնասի բաղադրիչի | Առանց վնասի բաղադրիչի                    | Առանց վնասի բաղադրիչի                            | Առանց վնասի բաղադրիչի | Առանց վնասի բաղադրիչի |
| Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ | 109,289                                  | 171,465                                          | 7,372                 | 288,126               | 144,013                                  | 72,441                                           | 4,346                 | 220,800               |
| Ապահովագրական հասույթ                                                            | (319,238)                                | -                                                | -                     | (319,238)             | (504,202)                                | -                                                | -                     | (504,202)             |
| Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր                                       | 15,447                                   | 176,032                                          | 5,874                 | 197,353               | 41,443                                   | 98,807                                           | 3,026                 | 143,276               |
| Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր                                                      | -                                        | 559                                              | -                     | 559                   | -                                        | 580                                              | -                     | 580                   |
| Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա               | 15,447                                   | -                                                | -                     | 15,447                | 41,443                                   | -                                                | -                     | 41,443                |
| Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ                         | -                                        | 175,473                                          | 5,874                 | 181,347               | -                                        | 98,227                                           | 3,026                 | 101,253               |
| Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք                                     | (303,791)                                | 176,032                                          | 5,874                 | (121,885)             | (462,759)                                | 98,807                                           | 3,026                 | (360,926)             |
| Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախսեր                                            | -                                        | 1,661                                            | -                     | 1,661                 | -                                        | 767                                              | -                     | 767                   |
| Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում                       | (303,791)                                | 177,693                                          | 5,874                 | (120,224)             | (462,759)                                | 99,574                                           | 3,026                 | (360,159)             |

|                                                                                            | 2024թ.                                   |                                                  |                                         |                | 2023թ.                                   |                                                  |                                         |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------|
|                                                                                            | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                                                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |                | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                                                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |                |
|                                                                                            |                                          |                                                  |                                         |                |                                          |                                                  |                                         |                |
|                                                                                            | Առանց վնասի բաղադրիչի                    | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում                          | Ընդամենը       | Առանց վնասի բաղադրիչի                    | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում                          | Ընդամենը       |
| <b>Դրամական հոսքեր</b>                                                                     |                                          |                                                  |                                         |                |                                          |                                                  |                                         |                |
| Ստացված ապահովագրական վճարներ                                                              | 287,458                                  | -                                                | -                                       | 287,458        | 463,805                                  | -                                                | -                                       | 463,805        |
| Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր                                                             | -                                        | (519)                                            | -                                       | (519)          | -                                        | (550)                                            | -                                       | (550)          |
| Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր                                      | (5,336)                                  | -                                                | -                                       | (5,336)        | (37,919)                                 | -                                                | -                                       | (37,919)       |
| <b>Ընդամենը դրամական հոսքեր</b>                                                            | <b>282,122</b>                           | <b>(519)</b>                                     | <b>-</b>                                | <b>281,603</b> | <b>425,886</b>                           | <b>(550)</b>                                     | <b>-</b>                                | <b>425,336</b> |
| Այլ շարժեր                                                                                 | 1,615                                    | (70)                                             | -                                       | 1,545          | 2,149                                    | -                                                | -                                       | 2,149          |
| <b>Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b> |                                          |                                                  |                                         |                |                                          |                                                  |                                         |                |
|                                                                                            | <b>89,235</b>                            | <b>348,569</b>                                   | <b>13,246</b>                           | <b>451,050</b> | <b>109,289</b>                           | <b>171,465</b>                                   | <b>7,372</b>                            | <b>288,126</b> |

Օդանավերի ապահովագրություն

|                                                                                             | 2024թ.                                   |                                                  |                                         |           | 2023թ.                                   |                                                  |                                         |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------|
|                                                                                             | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                                                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |           | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                                                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |           |
|                                                                                             | Առանց վնասի բաղադրիչի                    | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ |                                         | Ընդամենը  | բաղադրիչ                                 | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ |                                         | Ընդամենը  |
|                                                                                             |                                          | Ուսումնասիրված                                   | Ռիսկի ճշգրտում                          |           |                                          | Ուսումնասիրված                                   | Ռիսկի ճշգրտում                          |           |
| Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ (ակտիվներ) հունվարի 1-ի դրությամբ | 40,085                                   | 28,404                                           | 2,641                                   | 71,130    | (11,251)                                 | 2,030                                            | 223                                     | (8,998)   |
| Ապահովագրական հասույթ                                                                       | (775,049)                                | -                                                | -                                       | (775,049) | (568,078)                                | -                                                | -                                       | (568,078) |
| Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր                                                  | 5,117                                    | (20,654)                                         | (1,958)                                 | (17,495)  | 3,647                                    | 26,374                                           | 2,418                                   | 32,439    |
| Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա                          | 5,117                                    | -                                                | -                                       | 5,117     | 3,647                                    | -                                                | -                                       | 3,647     |
| Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ                                    | -                                        | (20,654)                                         | (1,958)                                 | (22,612)  | -                                        | 26,374                                           | 2,418                                   | 28,792    |
| Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք                                                | (769,932)                                | (20,654)                                         | (1,958)                                 | (792,544) | (564,431)                                | 26,374                                           | 2,418                                   | (535,639) |
| Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում                                  | (769,932)                                | (20,654)                                         | (1,958)                                 | (792,544) | (564,431)                                | 26,374                                           | 2,418                                   | (535,639) |

|                                                                                            | 2024թ.                                   |                                                  |                                         |                | 2023թ.                                   |                                                  |                                         |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------|
|                                                                                            | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                                                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |                | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ |                                                  | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |                |
|                                                                                            |                                          |                                                  |                                         |                |                                          |                                                  |                                         |                |
|                                                                                            | Առանց վնասի բաղադրիչի                    | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում                          | Ընդամենը       | Առանց վնասի բաղադրիչի                    | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում                          | Ընդամենը       |
| <b>Դրամական հոսքեր</b>                                                                     |                                          |                                                  |                                         |                |                                          |                                                  |                                         |                |
| Ստացված ապահովագրական վճարներ                                                              | 870,819                                  | -                                                | -                                       | 870,819        | 619,414                                  | -                                                | -                                       | 619,414        |
| Ապահովագրության ծեռքերման հետ կապված դրամական հոսքեր                                       | (15,087)                                 | -                                                | -                                       | (15,087)       | (3,647)                                  | -                                                | -                                       | (3,647)        |
| <b>Ընդամենը դրամական հոսքեր</b>                                                            | <b>855,732</b>                           | <b>-</b>                                         | <b>-</b>                                | <b>855,732</b> | <b>615,767</b>                           | <b>-</b>                                         | <b>-</b>                                | <b>615,767</b> |
| Այլ շարժեր                                                                                 | 9,970                                    | -                                                | -                                       | 9,970          | -                                        | -                                                | -                                       | -              |
| <b>Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b> |                                          |                                                  |                                         |                |                                          |                                                  |                                         |                |
|                                                                                            | 135,855                                  | 7,750                                            | 683                                     | 144,288        | 40,085                                   | 28,404                                           | 2,641                                   | 71,130         |

Ապահովագրության պայմանագրերի այլ պորտֆելներ

Այլ պորտֆելները ներառում են Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն, Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն, Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն, Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն և Աջակցության ապահովագրություն

|                                                                                         | 2024թ.                                   |                                         |                |                  | 2023թ.                                   |                                         |                |                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------|------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------|------------------|
|                                                                                         | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |                |                  | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ |                |                  |
|                                                                                         |                                          | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի     |                |                  |                                          | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի     |                |                  |
|                                                                                         | Առանց վնասի բաղադրիչի                    | գնահատումներ                            | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը         | բաղադրիչ                                 | գնահատումներ                            | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը         |
| <b>Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ</b> | <b>123,027</b>                           | <b>63,070</b>                           | <b>3,007</b>   | <b>189,104</b>   | <b>95,167</b>                            | <b>104,872</b>                          | <b>6,279</b>   | <b>206,318</b>   |
| Ապահովագրական հասույթ                                                                   | (946,560)                                | -                                       | -              | (946,560)        | (987,527)                                | -                                       | -              | (987,527)        |
| <b>Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր</b>                                       | <b>98,628</b>                            | <b>489,820</b>                          | <b>5,909</b>   | <b>594,357</b>   | <b>111,565</b>                           | <b>71,226</b>                           | <b>(3,272)</b> | <b>179,519</b>   |
| Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր                                                             | -                                        | 324,232                                 | -              | 324,232          | -                                        | 107,278                                 | -              | 107,278          |
| Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա                      | 98,628                                   | -                                       | -              | 98,628           | 111,565                                  | -                                       | -              | 111,565          |
| Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ                                | -                                        | 165,588                                 | 5,909          | 171,497          | -                                        | (36,052)                                | (3,272)        | (39,324)         |
| <b>Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք</b>                                     | <b>(847,932)</b>                         | <b>489,820</b>                          | <b>5,909</b>   | <b>(352,203)</b> | <b>(875,962)</b>                         | <b>71,226</b>                           | <b>(3,272)</b> | <b>(808,008)</b> |
| Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախսեր                                                   | -                                        | 133                                     | -              | 133              | -                                        | 1,365                                   | -              | 1,365            |
| Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը                                                      | (148)                                    | -                                       | -              | (148)            | (60)                                     | -                                       | -              | (60)             |
| <b>Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում</b>                       | <b>(848,080)</b>                         | <b>489,953</b>                          | <b>5,909</b>   | <b>(352,218)</b> | <b>(876,022)</b>                         | <b>72,591</b>                           | <b>(3,272)</b> | <b>(806,703)</b> |



|                                                                                            | 2024թ.                                           |                       |                                                  |                | 2023թ.                                           |                       |                                                  |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------|--------------------------------------------------|----------------|--------------------------------------------------|-----------------------|--------------------------------------------------|----------------|
|                                                                                            | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ         |                       | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ          |                | Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ         |                       | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ          |                |
|                                                                                            | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ |                       | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ |                | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ |                       | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ |                |
|                                                                                            | Առանց վնասի բաղադրիչի                            | Առանց վնասի բաղադրիչի | Ռիսկի ճշգրտում                                   | Ընդամենը       | Առանց վնասի բաղադրիչի                            | Առանց վնասի բաղադրիչի | Ռիսկի ճշգրտում                                   | Ընդամենը       |
| <b>Դրամական հոսքեր</b>                                                                     |                                                  |                       |                                                  |                |                                                  |                       |                                                  |                |
| Ստացված ապահովագրական վճարներ                                                              | 936,222                                          | -                     | -                                                | 936,222        | 1,029,663                                        | -                     | -                                                | 1,029,663      |
| Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր                                                             | -                                                | (317,559)             | -                                                | (317,559)      | -                                                | (114,612)             | -                                                | (114,612)      |
| Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր                                      | (91,718)                                         | -                     | -                                                | (91,718)       | (123,428)                                        | -                     | -                                                | (123,428)      |
| <b>Ընդամենը դրամական հոսքեր</b>                                                            | <b>844,504</b>                                   | <b>(317,559)</b>      | <b>-</b>                                         | <b>526,945</b> | <b>906,235</b>                                   | <b>(114,612)</b>      | <b>-</b>                                         | <b>791,623</b> |
| Այլ շարժեր                                                                                 | 3,038                                            | (4,637)               | -                                                | (1,599)        | (2,353)                                          | 219                   | -                                                | (2,134)        |
| <b>Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b> |                                                  |                       |                                                  |                |                                                  |                       |                                                  |                |
|                                                                                            | 122,489                                          | 230,827               | 8,916                                            | 362,232        | 123,027                                          | 63,070                | 3,007                                            | 189,104        |

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվի կամ պարտավորության փոխանցումը, որը ցույց է տալիս վերաապահովագրության յուրաքանչյուր պորտֆելի համար մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը և կրած պահանջների գծով վերաապահովագրողներից փոխհատուցվող գումարները, բացահայտված են ստորև ներկայացված աղյուսակներում:

Առողջության վերաապահովագրություն

|                                                                                      | 2024թ.                      |                                                              |                                                  |                | 2023թ.                      |                                                              |                                   |                                                  |                |          |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------------------------|----------------|----------|
|                                                                                      | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                                                  |                | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                                   |                                                  |                |          |
|                                                                                      |                             | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչի                           | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում |                             | Ընդամենը                                                     | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը |
|                                                                                      |                             |                                                              |                                                  |                |                             |                                                              |                                   |                                                  |                |          |
| Զուտ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ | (12,817)                    | -                                                            | -                                                | (12,817)       | (6,491)                     | -                                                            | -                                 | (6,491)                                          |                |          |
| Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ                                     | (7,976)                     | -                                                            | -                                                | (7,976)        | (76,796)                    | -                                                            | -                                 | (76,796)                                         |                |          |
| Վերաապահովագրողներից ստացված գումարներ                                               | (720)                       | 19,250                                                       | -                                                | 18,530         | 6,574                       | 20,113                                                       | -                                 | 26,687                                           |                |          |
| Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ                                             | -                           | 19,250                                                       | -                                                | 19,250         | -                           | 20,113                                                       | -                                 | 20,113                                           |                |          |
| Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն               | (720)                       | -                                                            | -                                                | (720)          | 6,574                       | -                                                            | -                                 | 6,574                                            |                |          |
| Վերաապահովագրության պայմանագրերից զուտ եկամուտ (ծախս)                                | (8,696)                     | 19,250                                                       | -                                                | 10,554         | (70,222)                    | 20,113                                                       | -                                 | (50,109)                                         |                |          |
| Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը                                                   | 179                         | -                                                            | -                                                | 179            | 143                         | -                                                            | -                                 | 143                                              |                |          |
| Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում                           | (8,517)                     | 19,250                                                       | -                                                | 10,733         | (70,079)                    | 20,113                                                       | -                                 | (49,966)                                         |                |          |

|                                                                                    | 2024թ.                             |                                                              |                |          | 2023թ.                            |                                                              |                |          |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|----------|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|----------|
|                                                                                    | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ        | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |          | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ       | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |          |
|                                                                                    | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչի | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը |
| Դրամական հոսքեր                                                                    |                                    |                                                              |                |          |                                   |                                                              |                |          |
| Վճարված վերաապահովագրական վճարներ                                                  | 21,075                             | -                                                            | -              | 21,075   | 67,901                            | -                                                            | -              | 67,901   |
| Ստացված վերաապահովագրական հատուցումներ                                             | -                                  | (19,250)                                                     | -              | (19,250) | -                                 | (20,113)                                                     | -              | (20,113) |
| Վճարված (ստացված) վերաապահովագրական միջնորդավճարներ                                | 724                                | -                                                            | -              | 724      | (4,148)                           | -                                                            | -              | (4,148)  |
| Ընդամենը դրամական հոսքեր                                                           | 21,799                             | (19,250)                                                     | -              | 2,549    | 63,753                            | (20,113)                                                     | -              | 43,640   |
| Այլ                                                                                | (465)                              | -                                                            | -              | (465)    | -                                 | -                                                            | -              | -        |
| Զուտ                                                                               |                                    |                                                              |                |          |                                   |                                                              |                |          |
| վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ | -                                  | -                                                            | -              | -        | (12,817)                          | -                                                            | -              | (12,817) |

Ընդհանուր պատասխանատվության վերաապահովագրություն

|                                                                                   | 2024թ.                             |                                                              |                |                | 2023թ.                             |                                                              |                |                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|----------------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|-----------------|
|                                                                                   | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ        | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |                | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ        | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |                 |
|                                                                                   | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչի | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը       | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչի | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը        |
| <b>Զուտ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ հունվարի 1-ի դրությամբ</b> | <b>9,883</b>                       | <b>67,778</b>                                                | <b>2,915</b>   | <b>80,576</b>  | <b>1,899</b>                       | <b>36,683</b>                                                | <b>2,201</b>   | <b>40,783</b>   |
| Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ                                  | (75,266)                           | -                                                            | -              | (75,266)       | (82,293)                           | -                                                            | -              | (82,293)        |
| <b>Վերաապահովագրողներից ստացված գումարներ</b>                                     | <b>38,586</b>                      | <b>233,687</b>                                               | <b>8,566</b>   | <b>280,839</b> | <b>5,868</b>                       | <b>30,706</b>                                                | <b>714</b>     | <b>37,288</b>   |
| Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ                                          | 38,586                             | -                                                            | -              | 38,586         | 5,868                              | -                                                            | -              | 5,868           |
| Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն            | -                                  | 233,687                                                      | 8,566          | 242,253        | -                                  | 30,706                                                       | 714            | 31,420          |
| <b>Վերաապահովագրության պայմանագրերից զուտ եկամուտ (ծախս)</b>                      | <b>(36,680)</b>                    | <b>233,687</b>                                               | <b>8,566</b>   | <b>205,573</b> | <b>(76,425)</b>                    | <b>30,706</b>                                                | <b>714</b>     | <b>(45,005)</b> |
| Վերաապահովագրության գծով տոկոսային եկամուտներ                                     | -                                  | 657                                                          | -              | 657            | -                                  | 389                                                          | -              | 389             |
| Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը                                                | 558                                | -                                                            | -              | 558            | (392)                              | -                                                            | -              | (392)           |
| <b>Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում</b>                 | <b>(36,122)</b>                    | <b>234,344</b>                                               | <b>8,566</b>   | <b>206,788</b> | <b>(76,817)</b>                    | <b>31,095</b>                                                | <b>714</b>     | <b>(45,008)</b> |

|                                                                               | 2024թ.                             |                                                              |                |          | 2023թ.                             |                                                              |                |          |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|----------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|----------|
|                                                                               | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ        | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |          | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ        | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |          |
|                                                                               | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչի | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչի | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը |
| Դրամական հոսքեր                                                               |                                    |                                                              |                |          |                                    |                                                              |                |          |
| Վճարված վերաապահովագրական վճարներ                                             | 56,479                             | -                                                            | -              | 56,479   | 82,927                             | -                                                            | -              | 82,927   |
| (Ստացված) վճարված վերաապահովագրական միջնորդավճարներ                           | (2,725)                            | -                                                            | -              | (2,725)  | 1,874                              | -                                                            | -              | 1,874    |
| Ընդամենը դրամական հոսքեր                                                      | 53,754                             | -                                                            | -              | 53,754   | 84,801                             | -                                                            | -              | 84,801   |
| Այլ                                                                           | 13                                 | -                                                            | -              | 13       | -                                  | -                                                            | -              | -        |
| Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ |                                    |                                                              |                |          |                                    |                                                              |                |          |
|                                                                               | 27,528                             | 302,122                                                      | 11,481         | 341,131  | 9,883                              | 67,778                                                       | 2,915          | 80,576   |

Օդանավերի վերաապահովագրություն

|                                                                                                        | 2024թ.                             |                                                              |                |           | 2023թ.                             |                                                              |                |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|-----------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|-----------|
|                                                                                                        | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ        | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |           | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ        | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |           |
|                                                                                                        | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչի | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը  | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչի | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը  |
| <b>Զուտ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ (պարտավորություններ) հունվարի 1-ի դրությամբ</b> | (63,446)                           | 27,485                                                       | 2,556          | (33,405)  | (40,236)                           | 2,017                                                        | 121            | (38,098)  |
| Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ                                                       | (738,346)                          | -                                                            | -              | (738,346) | (555,658)                          | -                                                            | -              | (555,658) |
| <b>Վերաապահովագրողներից ստացված գումարներ</b>                                                          | (21,267)                           | (20,102)                                                     | (1,906)        | (43,275)  | 16,620                             | 25,468                                                       | 2,435          | 44,523    |
| Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ                                                               | (21,267)                           | -                                                            | -              | (21,267)  | 16,620                             | -                                                            | -              | 16,620    |
| Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն                                 | -                                  | (20,102)                                                     | (1,906)        | (22,008)  | -                                  | 25,468                                                       | 2,435          | 27,903    |
| <b>Վերաապահովագրության պայմանագրերից զուտ ծախս</b>                                                     | (759,613)                          | (20,102)                                                     | (1,906)        | (781,621) | (539,038)                          | 25,468                                                       | 2,435          | (511,135) |
| Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը                                                                     | 40,519                             | -                                                            | -              | 40,519    | 9,600                              | -                                                            | -              | 9,600     |
| <b>Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս</b>                                    | (719,094)                          | (20,102)                                                     | (1,906)        | (741,102) | (529,438)                          | 25,468                                                       | 2,435          | (501,535) |

|                                                                                                    | 2024թ.                             |                                                              |                |          | 2023թ.                              |                                                              |                |          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|----------|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|----------|
|                                                                                                    | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ        | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |          | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ         | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |          |
|                                                                                                    | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչի | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչի) | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը |
| Դրամական հոսքեր                                                                                    |                                    |                                                              |                |          |                                     |                                                              |                |          |
| Վճարված վերաապահովագրական վճարներ                                                                  | 541,041                            | -                                                            | -              | 541,041  | 460,078                             | -                                                            | -              | 460,078  |
| Վճարված վերաապահովագրական միջնորդավճարներ                                                          | 185,029                            | -                                                            | -              | 185,029  | 46,150                              | -                                                            | -              | 46,150   |
| Ընդամենը դրամական հոսքեր                                                                           | 726,070                            | -                                                            | -              | 726,070  | 506,228                             |                                                              |                | 506,228  |
| Այլ                                                                                                | 16,087                             | -                                                            | -              | 16,087   | -                                   | -                                                            | -              | -        |
| Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվներ (պարտավորություններ) դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ |                                    |                                                              |                |          |                                     |                                                              |                |          |
|                                                                                                    | (40,383)                           | 7,383                                                        | 650            | (32,350) | (63,446)                            | 27,485                                                       | 2,556          | (33,405) |

Վերաապահովագրության պայմանագրերի այլ պորտֆելներ

Այլ պորտֆելները ներառում են Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն, Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն, Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրության և Հրդեհից և բնական աղետներից վերաապահովագրություն:

|                                                                                   | 2024թ.                            |                                                              |                |           | 2023թ.                            |                                                              |                |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|-----------|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|-----------|
|                                                                                   | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ       | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |           | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ       | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                |           |
|                                                                                   | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը  | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ             | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը  |
| <b>Զուտ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ հունվարի 1-ի դրությամբ</b> | 32,165                            | 23,242                                                       | 721            | 56,128    | 13,614                            | 25,144                                                       | 1,508          | 40,266    |
| Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ                                  | (150,359)                         | -                                                            | -              | (150,359) | (185,618)                         | -                                                            | -              | (185,618) |
| <b>Վերաապահովագրողներից ստացված գումարներ</b>                                     | (9,729)                           | 352,746                                                      | 5,293          | 348,310   | (32,740)                          | 47,607                                                       | (787)          | 14,080    |
| Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր մեջ վերաապահովագրողի մասը                             | -                                 | 211,242                                                      | -              | 211,242   | -                                 | 56,006                                                       | -              | 56,006    |
| Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ                                          | (9,729)                           | -                                                            | -              | (9,729)   | (32,740)                          | -                                                            | -              | (32,740)  |
| Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն            | -                                 | 141,504                                                      | 5,293          | 146,797   | -                                 | (8,399)                                                      | (787)          | (9,186)   |
| <b>Վերաապահովագրության պայմանագրերից զուտ եկամուտ (ծախս)</b>                      | (160,088)                         | 352,746                                                      | 5,293          | 197,951   | (218,358)                         | 47,607                                                       | (787)          | (171,538) |
| Վերաապահովագրության գծով տոկոսային եկամուտներ                                     | -                                 | 6                                                            | -              | 6         | -                                 | 14                                                           | -              | 14        |
| Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը                                                | 1,248                             | -                                                            | -              | 1,248     | 38                                | -                                                            | -              | 38        |
| <b>Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում</b>                 | (158,840)                         | 352,752                                                      | 5,293          | 199,205   | (218,320)                         | 47,621                                                       | (787)          | (171,486) |



|                                                                               | 2024թ.                                                       |                                                  |                |           | 2023թ.                                                       |                                                  |                |          |
|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------|-----------|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------|----------|
|                                                                               | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                                                  |                |           | Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս |                                                  |                |          |
|                                                                               | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ                                  | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը  | Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ                                  | Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ | Ռիսկի ճշգրտում | Ընդամենը |
|                                                                               | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ                            |                                                  |                |           | Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ                            |                                                  |                |          |
| Դրամական հոսքեր                                                               |                                                              |                                                  |                |           |                                                              |                                                  |                |          |
| Վճարված վերաապահովագրական վճարներ                                             | 63,316                                                       | -                                                | -              | 63,316    | 208,720                                                      | -                                                | -              | 208,720  |
| Ստացված վերաապահովագրական հատուցումներ                                        | -                                                            | (237,366)                                        | -              | (237,366) | -                                                            | (49,523)                                         | -              | (49,523) |
| Վճարված վերաապահովագրական միջնորդավճարներ                                     | 19,936                                                       | -                                                | -              | 19,936    | 28,151                                                       | -                                                | -              | 28,151   |
| Ընդամենը դրամական հոսքեր                                                      | 83,252                                                       | (237,366)                                        | -              | (154,114) | 236,871                                                      | (49,523)                                         | -              | 187,348  |
| Այլ                                                                           | 70,792                                                       | 19,640                                           | -              | 90,432    | -                                                            | -                                                | -              | -        |
| Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ |                                                              |                                                  |                |           |                                                              |                                                  |                |          |
|                                                                               | 27,369                                                       | 158,268                                          | 6,014          | 191,651   | 32,165                                                       | 23,242                                           | 721            | 56,128   |

10 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

|                                     | Համա-<br>կարգչային<br>տեխնիկա<br>և այլ<br>սարքա-<br>վորումներ | Գույք  | Փոխադրա-<br>միջոցներ | Ոչ                    | Այլ                  | Ընդամենը |
|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------|--------|----------------------|-----------------------|----------------------|----------|
|                                     |                                                               |        |                      | նյութական<br>ակտիվներ | հիմնական<br>միջոցներ |          |
| Սկզբնական արժեք                     |                                                               |        |                      |                       |                      |          |
| 2023թ. հունվարի 1-ի<br>դրությամբ    | 37,936                                                        | 11,975 | 58,782               | 8,896                 | 9,276                | 126,865  |
| Ավելացում                           | 3,737                                                         | 6,017  | -                    | 12,875                | 2,970                | 25,599   |
| Օտարում                             | (408)                                                         | -      | -                    | (384)                 | -                    | (792)    |
| 2023թ. դեկտեմբերի<br>31-ի դրությամբ | 41,265                                                        | 17,992 | 58,782               | 21,387                | 12,246               | 151,672  |

|                                             | Համա-<br>կարգչային<br>տեխնիկա<br>և այլ<br>սարքա-<br>վորումներ | Գույք         | Փոխադրա-<br>միջոցներ | Ոչ<br>նյութական<br>ակտիվներ | Այլ<br>հիմնական<br>միջոցներ | Ընդամենը       |
|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|---------------|----------------------|-----------------------------|-----------------------------|----------------|
| Ավելացում                                   | 3,747                                                         | 1,764         | 23,065               | -                           | 1,310                       | 29,886         |
| Օտարում                                     | (657)                                                         | (412)         | -                    | (347)                       | (1,973)                     | (3,389)        |
| <b>2024թ. դեկտեմբերի<br/>31-ի դրությամբ</b> | <b>44,355</b>                                                 | <b>19,344</b> | <b>81,847</b>        | <b>21,040</b>               | <b>11,583</b>               | <b>178,169</b> |
| <b>Կուրսակված<br/>մաշվածություն</b>         |                                                               |               |                      |                             |                             |                |
| 2023թ. հունվարի 1-ի<br>դրությամբ            | 37,341                                                        | 8,395         | 17,085               | 7,324                       | 2,732                       | 72,877         |
| Մասհանումներ                                | 2,346                                                         | 1,097         | 7,390                | 1,387                       | 1,386                       | 13,606         |
| Օտարում                                     | (408)                                                         | -             | -                    | (384)                       | -                           | (792)          |
| <b>2023թ. դեկտեմբերի<br/>31-ի դրությամբ</b> | <b>39,279</b>                                                 | <b>9,492</b>  | <b>24,475</b>        | <b>8,327</b>                | <b>4,118</b>                | <b>85,691</b>  |
| Մասհանումներ                                | 3,808                                                         | 1,637         | 8,823                | 1,822                       | 2,327                       | 18,417         |
| Օտարում                                     | (657)                                                         | (412)         | -                    | (347)                       | (1,973)                     | (3,389)        |
| <b>2024թ. դեկտեմբերի<br/>31-ի դրությամբ</b> | <b>42,430</b>                                                 | <b>10,717</b> | <b>33,298</b>        | <b>9,802</b>                | <b>4,472</b>                | <b>100,719</b> |
| <b>Հաշվեկշիռային արժեք</b>                  |                                                               |               |                      |                             |                             |                |
| <b>2023թ. դեկտեմբերի<br/>31-ի դրությամբ</b> | <b>1,986</b>                                                  | <b>8,500</b>  | <b>34,307</b>        | <b>13,060</b>               | <b>8,128</b>                | <b>65,981</b>  |
| <b>2024թ. դեկտեմբերի<br/>31-ի դրությամբ</b> | <b>1,925</b>                                                  | <b>8,627</b>  | <b>48,549</b>        | <b>11,238</b>               | <b>7,111</b>                | <b>77,450</b>  |

#### Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 52,307 հազար << դրամ (2023թ.՝ 50,083 հազար << դրամ):

#### Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների սահմանափակումներ

2024-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ (2023թ. նույնպես):

## 11 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

31 դեկտեմբերի  
2024թ.

|                                         |                |
|-----------------------------------------|----------------|
| <b>Սկզբնական արժեք</b>                  |                |
| 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ           | 112,514        |
| Ավելացում                               | 50,186         |
| <b>2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b> | <b>162,700</b> |
| Ավելացում                               | -              |
| <b>2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b> | <b>162,700</b> |
| <b>Կուրսակված մաշվածություն</b>         |                |
| 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ           | 51,035         |
| Տարվա ծախս                              | 24,514         |
| Ճշգրտում                                | 690            |
| <b>2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b> | <b>76,239</b>  |
| Տարվա ծախս                              | 27,814         |
| <b>2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b> | <b>104,053</b> |
| <b>Հաշվեկշռային արժեք</b>               |                |
| <b>2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b> | <b>86,461</b>  |
| <b>2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b> | <b>58,647</b>  |

### Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն (տե՛ս Ծանոթագրություն 14):

## 12 Այլ ակտիվներ

|                                               | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
|-----------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Դեբիտորական պարտքեր և այլ ստացվելիք գումարներ | 88,249                  | 8,102                   |
| Պարտքային կորուստների գծով պահուստ            | (53,963)                | (6,279)                 |
| <b>Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ</b>       | <b>34,286</b>           | <b>1,823</b>            |
| Կանխավճարներ ծառայությունների մատուցման գծով  | 15,762                  | 25,520                  |
| Այլ կանխավճարներ                              | 2,562                   | 2,837                   |
| Առհաշիվ տրված գումարներ                       | 70                      | 343                     |
| Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով                 | 1,033                   | 1,861                   |
| <b>Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ</b>        | <b>19,427</b>           | <b>30,561</b>           |
| <b>Ընդամենը այլ ակտիվներ</b>                  | <b>53,713</b>           | <b>32,384</b>           |

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

|                                                                | 2024թ.        | 2023թ.       |
|----------------------------------------------------------------|---------------|--------------|
| <b>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</b>                                 |               |              |
| Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ | 6,279         | 2,229        |
| Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում                   | 78,313        | 69,959       |
| Զուտ դուրսգրում                                                | (30,629)      | (65,909)     |
| <b>Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>                      | <b>53,963</b> | <b>6,279</b> |

## 13 Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

|                                                                               | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Հետգնման համաձայնագրեր բանկերի հետ                                            | 1,315,508               | 4,448,496               |
| <b>Ընդամենը հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ ստացված վարկեր</b> | <b>1,315,508</b>        | <b>4,448,496</b>        |

Հետգնման պայմանագրերով ներգրավված վարկերը ապահովված են Ընկերության կողմից գրավադրված 1,328,490 հազար << դրամ գումարով (2023թ.՝ 4,453,627 հազար << դրամ ) գումարով իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով չափվող ներդրումային արժեթղթերով (տես Ծանոթագրություն 7):

## 14 Վարձակալության գծով պարտավորություններ

|                                                        | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
|--------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Վարձակալության գծով պարտավորություններ                 | 66,593                  | 94,796                  |
| <b>Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ</b> | <b>66,593</b>           | <b>94,796</b>           |

Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրաթիվ ակտիվների վարձակալությունների յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն (տե՛ս Ծանոթագրություն 11):

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

|                                                        | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
|--------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
| <b>Հունվարի 1-ի դրությամբ</b>                          | <b>94,796</b>           | <b>71,584</b>           |
| Ավելացում                                              | -                       | 50,186                  |
| Տոկոսի կուտակում                                       | 9,231                   | 6,627                   |
| Վճարումներ                                             | (37,434)                | (34,291)                |
| Ճշգրտում                                               | -                       | 690                     |
| <b>Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ</b> | <b>66,593</b>           | <b>94,796</b>           |

## 15 Այլ պարտավորություններ

|                                                            | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
|------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Վճարվելիք գումարներ                                        | 55,526                  | 5,313                   |
| Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ                        | 25                      | 95                      |
| <b>Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ</b>          | <b>55,551</b>           | <b>5,408</b>            |
| Ստացված կանխավճարներ                                       | 92,906                  | 119,389                 |
| Արձակուրդի գծով պահուստ                                    | 65,519                  | 49,716                  |
| Այլ պարտավորություններ                                     | 13,925                  | 583                     |
| Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի | 4,692                   | -                       |
| <b>Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ</b>       | <b>177,042</b>          | <b>169,688</b>          |
| <b>Ընդամենը այլ պարտավորություններ</b>                     | <b>232,593</b>          | <b>175,096</b>          |

## 16 Կանոնադրական կապիտալ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմել է 1,500,000 հազար << դրամ:

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության մասնակիցներն են.

|                 | 31 դեկտեմբերի 2024թ.              |                                          | 31 դեկտեմբերի 2023թ.               |                                          |
|-----------------|-----------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------|
|                 | Վճարված<br>կանոնարական<br>կապիտալ | Բաժնեմասը<br>վճարված<br>կապիտալում,<br>% | Վճարված<br>կանոնադրական<br>կապիտալ | Բաժնեմասը<br>վճարված<br>կապիտալում,<br>% |
| Արինա Գրուպ ՍՊԸ | 1,425,525                         | 95.035                                   | 1,425,525                          | 95.035                                   |
| Արդշինբանկ ՓԲԸ  | 74,475                            | 4.965                                    | 74,475                             | 4.965                                    |
|                 | <b>1,500,000</b>                  | <b>100</b>                               | <b>1,500,000</b>                   | <b>100</b>                               |

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

2024թ. ընթացքում հայտարարվել և վճարվել են 600,000 հազար << դրամ գումարով շահաբաժիններ (2023թ.՝ 400,000 հազար << դրամ):

2023թ. Ընկերությունը ավելացրել է կանոնադրական կապիտալը 532,000 հազար << դրամ գումարով:

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն << օրենսդրության:

## 17 Ֆինանսական երաշխավորություններ

Ընկերությունը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ ապահովագրական գործակալներին՝ կապակցված կողմ հանդիսացող բանկից ստացված վարկերի մարումները երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն հաստատուն սահմանաչափեր և սովորաբար գործում են մինչև մեկ տարի ժամկետով:

Ընկերությունը տրամադրել է երաշխավորություններ երրորդ կողմի վարկերի համար, որոնց մնացորդային արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 39,481 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 19,447 հազար << դրամ)

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները մոտ են զրոյական արժեքի, այդ իսկ պատճառով չեն բացահայտվում:

## 18 Ապահովագրական հասույթ և վերաապահովագրավճարների բաշխում

|                                                                                             | 2024թ.                |                                      |                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------------------------|----------------------------|
|                                                                                             | Ապահովագրական հասույթ | Վերաապահովագրության վճարների բաշխում | Զուտ ապահովագրական հասույթ |
| Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն                                                        | 219,072               | -                                    | 219,072                    |
| Առողջության ապահովագրություն                                                                | 1,755,042             | (7,976)                              | 1,747,066                  |
| Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն                                                       | 172,530               | (45,959)                             | 126,571                    |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն                                                 | 244,611               | (50,855)                             | 193,756                    |
| Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն                                                 | 233,841               | (53,545)                             | 180,296                    |
| Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն | 4,182,318             | (49)                                 | 4,182,269                  |
| Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն                                                | 319,238               | (75,266)                             | 243,972                    |
| Աջակցության ապահովագրություն                                                                | 76,506                | -                                    | 76,506                     |
| Օդանավերի ապահովագրություն                                                                  | 775,049               | (738,346)                            | 36,703                     |
| <b>Ընդամենը</b>                                                                             | <b>7,978,207</b>      | <b>(971,996)</b>                     | <b>7,006,211</b>           |

|                                                                                             | 2023թ.                |                                      |                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------------------------|----------------------------|
|                                                                                             | Ապահովագրական հասույթ | Վերաապահովագրության վճարների բաշխում | Զուտ ապահովագրական հասույթ |
| Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն                                                        | 238,133               | (6,294)                              | 231,839                    |
| Առողջության ապահովագրություն                                                                | 1,927,278             | (76,796)                             | 1,850,482                  |
| Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն                                                       | 132,480               | (47,900)                             | 84,580                     |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն                                                 | 313,319               | (79,839)                             | 233,480                    |
| Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն                                                 | 213,016               | (51,585)                             | 161,431                    |
| Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն | 2,415,286             | -                                    | 2,415,286                  |
| Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն                                                | 504,202               | (82,293)                             | 421,909                    |
| Աջակցության ապահովագրություն                                                                | 90,579                | -                                    | 90,579                     |
| Օդանավերի ապահովագրություն                                                                  | 568,078               | (555,658)                            | 12,420                     |
| <b>Ընդամենը</b>                                                                             | <b>6,402,371</b>      | <b>(900,365)</b>                     | <b>5,502,006</b>           |

## 19 Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր

|                                                                                                      | 2024թ.                                                                          |                                            |                                                              |                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                      | Ապահովագրության<br>ծեռքերման<br>հետ կապված<br>Կրած<br>պահանջներ<br>և այլ ծախսեր | Կրած<br>դրամական<br>հոսքերի<br>ամորտիզացիա | Կրած<br>պահանջների<br>գծով<br>պարտավորության<br>փոփոխություն | Ապահովագրական<br>ծառայությունների<br>գծով<br>ծախսեր<br>(եկամուտ) |
| Դժբախտ պատահարներից<br>ապահովագրություն                                                              | (1,311)                                                                         | (4,444)                                    | 4,074                                                        | (1,681)                                                          |
| Առողջության ապահովագրություն                                                                         | (1,583,033)                                                                     | (327,285)                                  | 126,955                                                      | (1,783,363)                                                      |
| Ցամաքային տրանսպորտի<br>ապահովագրություն                                                             | (118,944)                                                                       | (20,841)                                   | 18,159                                                       | (121,626)                                                        |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների)<br>ապահովագրություն                                                       | (8,849)                                                                         | (31,414)                                   | (144,958)                                                    | (185,221)                                                        |
| Հրդեհից և բնական աղետներից<br>ապահովագրություն                                                       | (184,480)                                                                       | (11,478)                                   | (50,454)                                                     | (246,412)                                                        |
| Ցամաքային ավտոտրանսպորտային<br>միջոցների օգտագործումից բխող<br>պատասխանատվության<br>ապահովագրություն | (3,191,492)                                                                     | (738,446)                                  | (328,630)                                                    | (4,258,568)                                                      |
| Ընդհանուր պատասխանատվության<br>ապահովագրություն                                                      | (559)                                                                           | (15,447)                                   | (181,347)                                                    | (197,353)                                                        |
| Աջակցության ապահովագրություն                                                                         | (10,648)                                                                        | (30,451)                                   | 1,682                                                        | (39,417)                                                         |
| Օդանավերի ապահովագրություն                                                                           | -                                                                               | (5,117)                                    | 22,612                                                       | 17,495                                                           |
| <b>Ընդամենը ապահովագրական<br/>ծառայությունների գծով ծախսեր</b>                                       | <b>(5,099,316)</b>                                                              | <b>(1,184,923)</b>                         | <b>(531,907)</b>                                             | <b>(6,816,146)</b>                                               |



|                                                                                                      | 2023թ.                                                                          |                                                                     |                                                              |                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
|                                                                                                      | Ապահովագրության<br>ծեռքերման<br>հետ կապված<br>Կրած<br>պահանջներ<br>և այլ ծախսեր | Ապահովագրության<br>հետ կապված<br>դրամական<br>հոսքերի<br>ամորտիզացիա | Կրած<br>պահանջների<br>գծով<br>պարտավորության<br>փոփոխություն | Ապահովագրական<br>ծառայությունների<br>գծով<br>ծախսեր |
| Դժբախտ պատահարներից<br>ապահովագրություն                                                              | (5,604)                                                                         | (5,994)                                                             | 7,624                                                        | (3,974)                                             |
| Առողջության ապահովագրություն                                                                         | (1,453,063)                                                                     | (268,123)                                                           | (127,835)                                                    | (1,849,021)                                         |
| Ցամաքային տրանսպորտի<br>ապահովագրություն                                                             | (37,888)                                                                        | (22,112)                                                            | 11,954                                                       | (48,046)                                            |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների)<br>ապահովագրություն                                                       | (23,442)                                                                        | (33,258)                                                            | (687)                                                        | (57,387)                                            |
| Հրդեհից և բնական աղետներից<br>ապահովագրություն                                                       | (27,821)                                                                        | (9,464)                                                             | 21,225                                                       | (16,060)                                            |
| Ցամաքային ավտոտրանսպորտային<br>միջոցների օգտագործումից բխող<br>պատասխանատվության<br>ապահովագրություն | (1,580,363)                                                                     | (657,098)                                                           | (15,741)                                                     | (2,253,202)                                         |
| Ընդհանուր պատասխանատվության<br>ապահովագրություն                                                      | (580)                                                                           | (41,443)                                                            | (101,253)                                                    | (143,276)                                           |
| Աջակցության ապահովագրություն                                                                         | (12,523)                                                                        | (40,737)                                                            | (792)                                                        | (54,052)                                            |
| Օդանավերի ապահովագրություն                                                                           | -                                                                               | (3,647)                                                             | (28,792)                                                     | (32,439)                                            |
| <b>Ընդամենը ապահովագրական<br/>ծառայությունների գծով ծախսեր</b>                                       | <b>(3,141,284)</b>                                                              | <b>(1,081,876)</b>                                                  | <b>(234,297)</b>                                             | <b>(4,457,457)</b>                                  |

## 20 Վերաապահովագրողներից ստացված գումարներ

2024թ.

|                                                            | Կրած<br>պահանջներ<br>և այլ<br>ծախսեր մեջ<br>վերաապա-<br>հովագրողի<br>մասը | Վերաապա-<br>հովագրության<br>գծով<br>միջնորդա-<br>վճարներ | Կրած<br>պահանջների<br>գծով<br>պարտավո-<br>րության<br>վերաապա-<br>հովագրողի<br>մասի<br>փոփոխություն | Վերաապա-<br>հովագրողներից<br>ստացված<br>գումարներ |
|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Առողջության ապահովագրություն                               | 19,250                                                                    | (720)                                                    | -                                                                                                  | 18,530                                            |
| Ցամաքային տրանսպորտի<br>ապահովագրություն                   | 82,371                                                                    | (3,160)                                                  | (8,761)                                                                                            | 70,450                                            |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների)<br>ապահովագրություն             | 1,583                                                                     | (11,138)                                                 | 111,201                                                                                            | 101,646                                           |
| Հրդեհից և բնական աղետներից<br>ապահովագրություն             | 127,288                                                                   | 4,569                                                    | 44,357                                                                                             | 176,214                                           |
| Ընդհանուր պատասխանատվության<br>ապահովագրություն            | -                                                                         | 38,586                                                   | 242,253                                                                                            | 280,839                                           |
| Օդանավերի ապահովագրություն                                 | -                                                                         | (21,267)                                                 | (22,008)                                                                                           | (43,275)                                          |
| <b>Ընդամենը վերաապահովագրողներից<br/>ստացված գումարներ</b> | <b>230,492</b>                                                            | <b>6,870</b>                                             | <b>367,042</b>                                                                                     | <b>604,404</b>                                    |

2023թ.

|                                                            | Կրած<br>պահանջներ<br>և այլ<br>ծախսեր մեջ<br>վերաապա-<br>հովագրողի<br>մասը | Վերաապա-<br>հովագրության<br>գծով<br>միջնորդա-<br>վճարներ | Կրած<br>պահանջների<br>գծով<br>պարտավո-<br>րության<br>վերաապա-<br>հովագրողի<br>մասի<br>փոփոխություն | Վերաապա-<br>հովագրողներից<br>ստացված<br>գումարներ |
|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Առողջության ապահովագրություն                               | 20,113                                                                    | 6,574                                                    | -                                                                                                  | 26,687                                            |
| Ցամաքային տրանսպորտի<br>ապահովագրություն                   | 22,680                                                                    | (2,551)                                                  | (3,632)                                                                                            | 16,497                                            |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների)<br>ապահովագրություն             | 9,674                                                                     | (31,958)                                                 | 16                                                                                                 | (22,268)                                          |
| Հրդեհից և բնական աղետներից<br>ապահովագրություն             | 23,652                                                                    | 1,769                                                    | (5,570)                                                                                            | 19,851                                            |
| Ընդհանուր պատասխանատվության<br>ապահովագրություն            | -                                                                         | 5,868                                                    | 31,420                                                                                             | 37,288                                            |
| Օդանավերի ապահովագրություն                                 | -                                                                         | 16,620                                                   | 27,903                                                                                             | 44,523                                            |
| <b>Ընդամենը վերաապահովագրողներից<br/>ստացված գումարներ</b> | <b>76,119</b>                                                             | <b>(3,678)</b>                                           | <b>50,137</b>                                                                                      | <b>122,578</b>                                    |

21 Տոկոսային եկամուտ և ծախս

|                                                                       | 2024թ.           | 2023թ.         |
|-----------------------------------------------------------------------|------------------|----------------|
| <b>Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ</b> |                  |                |
| Տոկոսային եկամուտ բանկերում ավանդներից                                | 821              | 652            |
| Տոկոսային եկամուտ արժեթղթերում ներդրումներից                          | 674,081          | 785,412        |
| Տոկոսային եկամուտ տրամադրված փոխառություններից                        | 7,396            | 5,600          |
| <b>Ընդամենը տոկոսային եկամուտ</b>                                     | <b>682,298</b>   | <b>791,664</b> |
|                                                                       |                  |                |
| Բանկերի հետ հետգնման պայմանագրերի գծով տոկոսային ծախս                 | (223,137)        | 579,426        |
| Վարձակալության գծով տոկոսային ծախս                                    | (9,231)          | 6,627          |
| <b>Ընդամենը տոկոսային ծախս</b>                                        | <b>(232,368)</b> | <b>586,053</b> |

22 Ֆինանսական ակտիվների պարտքային կորուստների գծով (ծախս) ծախսի հակադարձում

|                                                                     | Ծանոթ. | 2024            | 2023            |
|---------------------------------------------------------------------|--------|-----------------|-----------------|
| <b>7Error! Reference source not found.</b>                          |        |                 |                 |
| Ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված) |        | (2,394)         | 23,399          |
| Այլ ակտիվներ                                                        | 12     | (78,313)        | (69,959)        |
| <b>Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս</b>                     |        | <b>(80,707)</b> | <b>(46,560)</b> |

## 23 Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ֆինանսական եկամուտ

|                                                 | 2024թ.                                                                         |                                      |                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                 | Վերաապահովա-<br>գրության<br>պայմանագրերի<br>նկատմամբ<br>հաշվարկված<br>տոկոսներ | Զուտ<br>փոխարժեքային<br>օգուտ (վնաս) | Պահվող<br>վերաապահովա-<br>գրության<br>պայմանագրերից<br>վերաապահովա-<br>գրության գծով<br>ֆինանսական<br>եկամուտ (ծախս) |
| Առողջության ապահովագրություն                    | -                                                                              | 179                                  | 179                                                                                                                  |
| Ցամաքային ավտոտրանսպորտի<br>ապահովագրություն    | -                                                                              | (255)                                | (255)                                                                                                                |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների)<br>ապահովագրություն  | 5                                                                              | (31)                                 | (26)                                                                                                                 |
| Հրդեհից և բնական աղետներից<br>ապահովագրություն  | 1                                                                              | 1,534                                | 1,535                                                                                                                |
| Ընդհանուր պատասխանատվության<br>ապահովագրություն | 657                                                                            | 558                                  | 1,215                                                                                                                |
| Օդանավերի ապահովագրություն                      | -                                                                              | 40,519                               | 40,519                                                                                                               |
| <b>Ընդամենը</b>                                 | <b>663</b>                                                                     | <b>42,504</b>                        | <b>43,167</b>                                                                                                        |

  

|                                                 | 2023թ.                                                                         |                                      |                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                 | Վերաապահո-<br>վագրության<br>պայմանագրերի<br>նկատմամբ<br>հաշվարկված<br>տոկոսներ | Զուտ<br>փոխարժեքային<br>օգուտ (վնաս) | Պահվող<br>վերաապահովա-<br>գրության<br>պայմանագրերից<br>վերաապահովա-<br>գրության գծով<br>ֆինանսական<br>եկամուտ (ծախս) |
| Առողջության ապահովագրություն                    | -                                                                              | 864                                  | 864                                                                                                                  |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների)<br>ապահովագրություն  | 9                                                                              | -                                    | 9                                                                                                                    |
| Հրդեհից և բնական աղետներից<br>ապահովագրություն  | 5                                                                              | 38                                   | 43                                                                                                                   |
| Ընդհանուր պատասխանատվության<br>ապահովագրություն | 389                                                                            | (392)                                | (3)                                                                                                                  |
| Օդանավերի ապահովագրություն                      | -                                                                              | 9,600                                | 9,600                                                                                                                |
| <b>Ընդամենը</b>                                 | <b>403</b>                                                                     | <b>10,110</b>                        | <b>10,513</b>                                                                                                        |

## 24 Թողարկված ապահովագրության պայմանագրերի գծով ֆինանսական ծախս

|                                                                                                   | 2024թ.                                                                |                                      |                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                   | Ապահովագրության<br>պայմանագրերի<br>նկատմամբ<br>հաշվարկված<br>տոկոսներ | Զուտ<br>փոխարժեքային<br>օգուտ (վնաս) | Թողարկված<br>ապահովագրության<br>պայմանագրերից<br>ապահովագրության<br>գծով ֆինանսական<br>եկամուտ (ծախս) |
| Դժբախտ պատահարներից<br>ապահովագրություն                                                           | (40)                                                                  | -                                    | (40)                                                                                                  |
| Առողջության ապահովագրություն                                                                      | (1,125)                                                               | 83                                   | (1,042)                                                                                               |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների)<br>ապահովագրություն                                                    | (18)                                                                  | -                                    | (18)                                                                                                  |
| Հրդեհից և բնական աղետներից<br>ապահովագրություն                                                    | (2)                                                                   | 182                                  | 180                                                                                                   |
| Ցամաքային ավտոտրանսպորտային<br>միջոցների օգտագործումից բխող<br>պատասխանատվության ապահովագրություն | (1,705)                                                               | 452                                  | (1,253)                                                                                               |
| Ընդհանուր պատասխանատվության<br>ապահովագրություն                                                   | (1,661)                                                               | -                                    | (1,661)                                                                                               |
| Աջակցության ապահովագրություն                                                                      | (73)                                                                  | (34)                                 | (107)                                                                                                 |
| <b>Ընդամենը</b>                                                                                   | <b>(4,624)</b>                                                        | <b>683</b>                           | <b>(3,941)</b>                                                                                        |

  

|                                                                                                      | 2023թ.                                                                |                               |                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                      | Ապահովագրության<br>պայմանագրերի<br>նկատմամբ<br>հաշվարկված<br>տոկոսներ | Զուտ<br>փոխարժեքային<br>օգուտ | Թողարկված<br>ապահովագրության<br>պայմանագրերից<br>ապահովագրության<br>գծով ֆինանսական<br>եկամուտ (ծախս) |
| Դժբախտ պատահարներից<br>ապահովագրություն                                                              | (1,310)                                                               | -                             | (1,310)                                                                                               |
| Առողջության ապահովագրություն                                                                         | (1,421)                                                               | -                             | (1,421)                                                                                               |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների)<br>ապահովագրություն                                                       | (30)                                                                  | 3                             | (27)                                                                                                  |
| Հրդեհից և բնական աղետներից<br>ապահովագրություն                                                       | (18)                                                                  | -                             | (18)                                                                                                  |
| Ցամաքային ավտոտրանսպորտային<br>միջոցների օգտագործումից բխող<br>պատասխանատվության<br>ապահովագրություն | (1,275)                                                               | 640                           | (635)                                                                                                 |
| Ընդհանուր պատասխանատվության<br>ապահովագրություն                                                      | (767)                                                                 | -                             | (767)                                                                                                 |
| Աջակցության ապահովագրություն                                                                         | (7)                                                                   | 57                            | 50                                                                                                    |
| <b>Ընդամենը</b>                                                                                      | <b>(4,828)</b>                                                        | <b>700</b>                    | <b>(4,128)</b>                                                                                        |

## 25 Անձնակազմի գծով ծախսեր

|                                        | 2024թ.         | 2023թ.         |
|----------------------------------------|----------------|----------------|
| Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ          | 206,659        | 147,432        |
| Պարգևավճարներ և հավելյալ վճարներ       | 56,166         | 42,981         |
| Արձակուրդային վճարներ                  | 50,223         | 32,895         |
| Այլ վճարներ                            | 12,144         | 10,366         |
| <b>Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր</b> | <b>325,192</b> | <b>233,674</b> |

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության վաճառքի և պայմանագրերի կնքման բաժնի աշխատակիցներին վճարված 199,734 հազար << դրամ աշխատավարձը ներառված է ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսերում (2023թ.՝ 162,194 հազար << դրամ) (տե՛ս Ծանոթագրություն 19):

## 26 Այլ ծախսեր

|                                                              | 2024թ.         | 2023թ.         |
|--------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Հաշվապահական հաշվառման ծրագրի սպասարկման ծախսեր              | 55,014         | 44,679         |
| Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր             | 36,319         | 25,800         |
| Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր                              | 10,517         | 12,136         |
| Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների պահպանման ծախսեր | 9,707          | 16,342         |
| Ներկայացուցչական ծախսեր                                      | 20,639         | 9,076          |
| Կարճաժամկետ վարձակալության գծով ծախսեր                       | 1,696          | 5,019          |
| Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր                    | 7,535          | 5,607          |
| Ֆինանսական հաշտարարի գծով ծախսեր                             | 9,460          | 6,326          |
| Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր                 | 5,739          | 7,345          |
| Գովազդ                                                       | 1,216          | 2,563          |
| Լիցենզիայի վճար                                              | 5,100          | 5,100          |
| Այլ ծախսեր                                                   | 6,998          | 3,679          |
| <b>Ընդամենը այլ ծախսեր</b>                                   | <b>169,940</b> | <b>143,672</b> |

## 27 Շահութահարկի գծով ծախս

|                                        | 2024թ.        | 2023թ.         |
|----------------------------------------|---------------|----------------|
| Ընթացիկ հարկի գծով ծախս                | 100,708       | 141,597        |
| Հետաձգված հարկ                         | (3,699)       | 6,191          |
| <b>Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս</b> | <b>97,009</b> | <b>147,788</b> |

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2023թ.՝ 18%): << հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

|                                           | 2024թ.        | Արդյունավետ<br>հարկային<br>դրույքաչափ<br>(%) | 2023թ.         | Արդյունավետ<br>հարկային<br>դրույքաչափ<br>(%) |
|-------------------------------------------|---------------|----------------------------------------------|----------------|----------------------------------------------|
| Շահույթ մինչև հարկումը                    | 658,912       |                                              | 911,303        |                                              |
| Շահութահարկ                               | 118,604       | 18                                           | 164,035        | 18                                           |
| Զուտ չնվազեցվող ծախսեր                    | (15,123)      | (2)                                          | (15,344)       | (2)                                          |
| Արտարժույթի փոխարժեքային<br>տարբերություն | (6,472)       | (1)                                          | (903)          | -                                            |
| <b>Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս</b>    | <b>97,009</b> | <b>15</b>                                    | <b>147,788</b> | <b>16</b>                                    |

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ՝

|                                                                                    | 2023թ.          | Շահույթում<br>կամ<br>վնասում<br>ճանաչված | Այլ<br>համապարփակ<br>ֆինանսական<br>արդյունքում<br>ճանաչված | 2024թ.<br>Հուլիսի<br>մնացորդ | Հետաձգված<br>հարկային<br>պարտավորություն | Հետաձգված<br>հարկային<br>պարտավորություն |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------------------------|------------------------------------------------------------|------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------|
| Դրամական միջոցներ և դրանց<br>համարժեքներ                                           | (178)           | 10                                       | -                                                          | (168)                        | -                                        | (168)                                    |
| Ավանդներ բանկերում                                                                 | (164)           | (220)                                    | -                                                          | (384)                        | -                                        | (384)                                    |
| Ներդրումային արժեթղթեր                                                             | 47,035          | 431                                      | (68,225)                                                   | (20,759)                     | -                                        | (20,759)                                 |
| Ապահովագրության և<br>վերապահովագրության գծով<br>ակտիվներ                           | (13,020)        | (16,795)                                 | -                                                          | (29,815)                     | -                                        | (29,815)                                 |
| Օգտագործման իրավունքի<br>ծնով ակտիվներ                                             | (15,563)        | 5,007                                    | -                                                          | (10,556)                     | -                                        | (10,556)                                 |
| Այլ ակտիվներ                                                                       | (6,693)         | (57,293)                                 | -                                                          | (63,986)                     | -                                        | (63,986)                                 |
| Ապահովագրության և<br>վերապահովագրության<br>պայմանագրերի գծով<br>պարտավորություններ | (15,878)        | 36,890                                   | -                                                          | 21,012                       | 21,012                                   | -                                        |
| Վարձակալության գծով<br>պարտավորություններ                                          | 17,382          | (5,395)                                  | -                                                          | 11,987                       | 11,987                                   | -                                        |
| Այլ պարտավորություններ                                                             | (29,271)        | 41,064                                   | -                                                          | 11,793                       | 11,793                                   | -                                        |
| <b>Հետաձգված հարկային<br/>ակտիվ (պարտավորություն)</b>                              | <b>(16,350)</b> | <b>3,699</b>                             | <b>(68,225)</b>                                            | <b>(80,876)</b>              | <b>44,792</b>                            | <b>(125,668)</b>                         |

|                                                                                    | 2022թ.        | Շահույթում<br>կամ<br>վնասում<br>ճանաչված | Այլ<br>համապարփակ<br>ֆինանսական<br>արդյունքում<br>ճանաչված | 2023թ.          | Հետաձգված<br>հարկային<br>ակտիվ | Հետաձգված<br>հարկային<br>պարտավորություն |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------------------|------------------------------------------|
| Դրամական միջոցներ և դրանց<br>համարժեքներ                                           | (92)          | (86)                                     | -                                                          | (178)           | -                              | (178)                                    |
| Ավանդներ բանկերում                                                                 | (163)         | (1)                                      | -                                                          | (164)           | -                              | (164)                                    |
| Ներդրումային արժեթղթեր                                                             | 150,368       | (4,212)                                  | (99,121)                                                   | 47,035          | 47,035                         | -                                        |
| Ապահովագրության և<br>վերապահովագրության<br>գծով ակտիվներ                           | (29,282)      | 16,262                                   | -                                                          | (13,020)        | -                              | (13,020)                                 |
| Օգտագործման իրավունքի<br>ծնով ակտիվներ                                             | (11,066)      | (4,497)                                  | -                                                          | (15,563)        | -                              | (15,563)                                 |
| Այլ ակտիվներ                                                                       | (8,266)       | 1,573                                    | -                                                          | (6,693)         | -                              | (6,693)                                  |
| Ապահովագրության և<br>վերապահովագրության<br>պայմանագրերի գծով<br>պարտավորություններ | 2,076         | (17,954)                                 | -                                                          | (15,878)        | -                              | (15,878)                                 |
| Վարձակալության գծով<br>պարտավորություններ                                          | 12,885        | 4,497                                    | -                                                          | 17,382          | 17,382                         | -                                        |
| Այլ պարտավորություններ                                                             | (27,498)      | (1,773)                                  | -                                                          | (29,271)        | -                              | (29,271)                                 |
| <b>Հետաձգված հարկային<br/>ակտիվ (պարտավորություն)</b>                              | <b>88,962</b> | <b>(6,191)</b>                           | <b>(99,121)</b>                                            | <b>(16,350)</b> | <b>64,417</b>                  | <b>(80,767)</b>                          |

## 28 Պայմանականություններ

### Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները՝ հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական



հայտարարությունների և դատարանի որոշումների մեկնաբանությունների վրա, որի հետ կապված պայմանական պարտավորություն չի ձևավորել:

Ընկերությանը հատուցումների գծով ներկայացված դատական հայցերի հետ կապված ձևավորված պահուստները ներառված են Ընկերության կրած պահանջների գծով պարտավորություններում:

Ընկերությանը ներկայացվող մնացած դատական հայցերի առումով Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Հետևաբար Ընկերության կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստավորումներ չեն կատարվել:

### Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Այնուամենայնիվ, 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող փոխադրամիջոցները ապահովագրված են: Քանի դեռ Ընկերությունը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Սկսած 2010թ. Ընկերությունը հանդիսանում է Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող ընկերությունների բյուրոյի անդամ (այսուհետ՝ Բյուրո): Բյուրոյի նպատակը տուժած անձանց շահերի պաշտպանությունն է և ԱՊՊԱ համակարգի կայունության և զարգացման ապահովումը: Բյուրոյին անդամակցող ապահովագրական ընկերությունները կատարում են միանվագ, պարբերական և լրացուցիչ վճարներ: Բյուրոն՝ երաշխավորման ֆոնդի միջոցների հաշվին հատուցում է տուժած անձանց պատճառված վնասները, եթե՝

- վնաս պատճառած ավտոտրանսպորտային միջոցը կամ դրա վերաբերյալ ԱՊՊԱ պայմանագիր կնքելու պարտականություն ունեցող անձը անհայտ է (այս դեպքում հատուցվում է միայն տուժած անձանց պատճառված անձնական վնասները),
- պատճառվել է վնաս ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործմամբ, որի վերաբերյալ կնքված չէ ԱՊՊԱ պայմանագիր,
- վնասը պատճառվել է հափշտակված կամ առանց հափշտակության նպատակի ապօրինաբար տիրացած ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործմամբ,
- վնաս պատճառված ավտոտրանսպորտային միջոցի վերաբերյալ ԱՊՊԱ պայմանագիր կնքած ապահովագրական ընկերությունը ճանաչվել է անվճարունակ, եթե նա պարտավոր էր հատուցել պատճառված վնասը, ինչպես նաև օրենքով սահմանված այլ դեպքերում:

## 29 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» ստանդարտի, կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվություններին առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են՝ նրա մասնակիցները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Ընկերության վերջնական վերահսկող է հանդիսանում «Արինս Գրուպ» ՍՊԸ-ի միակ մասնակից Կարեն Սաֆարյանը:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում:

Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքների մանրամասները հետևյալն են.

|                                                           | 2024թ.                               |                      | 2023թ.                               |                      |
|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------------------|--------------------------------------|----------------------|
|                                                           | Մասնակիցներ<br>և կապակցված<br>կողմեր | Ղեկավար<br>անձնակազմ | Մասնակիցներ<br>և կապակցված<br>կողմեր | Ղեկավար<br>անձնակազմ |
| <b>Ֆինանսական վիճակի մասին<br/>հաշվեքվություն</b>         |                                      |                      |                                      |                      |
| <b>Դրամական միջոցներ և դրանց<br/>համարժեքներ</b>          |                                      |                      |                                      |                      |
| Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ                          | 84,349                               | -                    | 13,238                               | -                    |
| Տարվա ընթացքում ավելացում                                 | 49,334,981                           | -                    | 82,265,597                           | -                    |
| Տարվա ընթացքում նվազում                                   | (49,405,116)                         | -                    | (82,194,486)                         | -                    |
| <b>Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի<br/>դրությամբ</b>             | <b>14,214</b>                        | <b>-</b>             | <b>84,349</b>                        | <b>-</b>             |
| <b>Ավանդներ բանկերում</b>                                 |                                      |                      |                                      |                      |
| Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ                          | 40,659                               | -                    | 34,212                               | -                    |
| Տարվա ընթացքում ավելացում                                 | 79,871                               | -                    | 34,300                               | -                    |
| Տարվա ընթացքում նվազում                                   | (50,456)                             | -                    | (27,853)                             | -                    |
| <b>Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի<br/>դրությամբ</b>            | <b>70,074</b>                        | <b>-</b>             | <b>40,659</b>                        | <b>-</b>             |
| <b>Ապահովագիրներից ստացվելիք<br/>գումարներ</b>            |                                      |                      |                                      |                      |
| Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ                          | 101,473                              | 616                  | 103,206                              | 493                  |
| Տարվա ընթացքում ավելացում                                 | 928,711                              | 2,266                | 1,082,409                            | 2,314                |
| Տարվա ընթացքում նվազում                                   | (940,359)                            | (2,186)              | (1,084,142)                          | (2,191)              |
| <b>Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի<br/>դրությամբ</b>            | <b>89,825</b>                        | <b>696</b>           | <b>101,473</b>                       | <b>616</b>           |
| <b>Վճարվելիք գումարներ<br/>ապահովագրության գծով</b>       |                                      |                      |                                      |                      |
| Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ                          | 39,974                               | -                    | 40,851                               | -                    |
| Տարվա ընթացքում ավելացում                                 | 306,373                              | -                    | 317,501                              | -                    |
| Տարվա ընթացքում նվազում                                   | (321,345)                            | -                    | (318,378)                            | -                    |
| <b>Հաշվեկշիռ մնացորդ դեկտեմբերի<br/>31-ի դրությամբ</b>    | <b>25,002</b>                        | <b>-</b>             | <b>39,974</b>                        | <b>-</b>             |
| <b>Հերգնման պայմանագրերի գծով<br/>վճարվելիք գումարներ</b> |                                      |                      |                                      |                      |
| Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ                          | 4,448,496                            | -                    | 6,135,000                            | -                    |
| Տարվա ընթացքում ավելացում                                 | 36,143,085                           | -                    | 70,142,537                           | -                    |
| Տարվա ընթացքում նվազում                                   | (39,276,073)                         | -                    | (71,829,041)                         | -                    |
| <b>Հաշվեկշիռ մնացորդ դեկտեմբերի<br/>31-ի դրությամբ</b>    | <b>1,315,508</b>                     | <b>-</b>             | <b>4,448,496</b>                     | <b>-</b>             |

|                                                                                                     | 2024թ.                               |                      | 2023թ.                               |                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------------------|--------------------------------------|----------------------|
|                                                                                                     | Մասնակիցներ<br>և կապակցված<br>կողմեր | Ղեկավար<br>անձնակազմ | Մասնակիցներ<br>և կապակցված<br>կողմեր | Ղեկավար<br>անձնակազմ |
| <b>Այլ գործարքներ</b>                                                                               |                                      |                      |                                      |                      |
| Ֆինանսական երաշխավորություն                                                                         | 39,481                               | -                    | 19,447                               | -                    |
| <b>Շահույթի կամ վնասի և այլ<br/>համապարփակ ֆինանսական<br/>արդյունքների մասին<br/>հաշվետվություն</b> |                                      |                      |                                      |                      |
| Համախառն<br>ապահովագրավճարներ                                                                       | 928,711                              | 2,266                | 1,082,409                            | 2,314                |
| Համախառն հատուցումներ                                                                               | (1,216)                              | (564)                | (4,487)                              | (595)                |
| Համախառն ձեռքբերման<br>ծախսումներ                                                                   | (257,732)                            | -                    | (264,954)                            | -                    |
| Տոկոսային եկամուտ բանկերում<br>ավանդներից                                                           | 821                                  | -                    | 343                                  | -                    |
| Բանկերի հետ հետգնման<br>պայմանագրերի գծով տոկոսային<br>ծախս                                         | (223,137)                            | -                    | (579,426)                            | -                    |
| Այլ ծախսեր                                                                                          | (822)                                | -                    | (1,494)                              | -                    |

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

|                                                                      | 2024թ.         | 2023թ.         |
|----------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Աշխատավարձ և պարգևատրումներ                                          | 110,595        | 101,616        |
| <b>Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված<br/>փոխհատուցումներ</b> | <b>110,595</b> | <b>101,616</b> |

### 30 Իրական արժեքի չափումը

Ընկերության ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը չգնանշվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի և շենքերի համար:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների գնահատման մեջ, ինչպես օրինակ անշարժ գույքը: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Ընկերության ղեկավարության կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին Ընկերության ղեկավարությունը վերլուծում է ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք պետք է վերագնահատվեն համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ, համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ընկերությունն անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ, որոշելու համար, թե հիմնավորված է արդյոք տվյալ փոփոխությունը:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված)։

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող)։

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ)։

### 30.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված։

|                                                   | 31 դեկտեմբերի 2024թ. |            |            |                             |                                   |
|---------------------------------------------------|----------------------|------------|------------|-----------------------------|-----------------------------------|
|                                                   | Մակարդակ 1           | Մակարդակ 2 | Մակարդակ 3 | Ընդամենը<br>իրական<br>արժեք | Ընդամենը<br>հաշվեկշռային<br>արժեք |
| <b>Ֆինանսական ակտիվներ</b>                        |                      |            |            |                             |                                   |
| Դրամական միջոցներ և դրանց<br>համարժեքներ          | -                    | 114,864    | -          | 114,864                     | 114,864                           |
| Ավանդներ բանկերում                                | -                    | 64,666     | -          | 64,666                      | 70,074                            |
| Տրամադրված փոխառություններ                        | -                    | 152,026    | -          | 152,026                     | 152,026                           |
| Այլ ակտիվներ                                      | -                    | 34,286     | -          | 34,286                      | 34,286                            |
| <b>Ֆինանսական<br/>պարտավորություններ</b>          |                      |            |            |                             |                                   |
| Հետգնման պայմանագրերի գծով<br>վճարվելիք գումարներ | -                    | 1,315,508  | -          | 1,315,508                   | 1,315,508                         |
| Վարձակալության գծով<br>պարտավորություններ         | -                    | 66,593     | -          | 66,593                      | 66,593                            |
| Այլ պարտավորություններ                            | -                    | 55,551     | -          | 55,551                      | 55,551                            |

|                                                |            |            |            | 31 դեկտեմբերի 2023թ.        |                                   |
|------------------------------------------------|------------|------------|------------|-----------------------------|-----------------------------------|
|                                                | Մակարդակ 1 | Մակարդակ 2 | Մակարդակ 3 | Ընդամենը<br>իրական<br>արժեք | Ընդամենը<br>հաշվեկշռային<br>արժեք |
| <b>Ֆինանսական ակտիվներ</b>                     |            |            |            |                             |                                   |
| Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ          | -          | 115,796    | -          | 115,796                     | 115,796                           |
| Ավանդներ բանկերում                             | -          | 47,894     | -          | 47,894                      | 49,566                            |
| Տրամադրված փոխառություններ                     | -          | 50,261     | -          | 50,261                      | 50,261                            |
| Այլ ակտիվներ                                   | -          | 1,823      | -          | 1,823                       | 1,823                             |
| <b>Ֆինանսական պարտավորություններ</b>           |            |            |            |                             |                                   |
| Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ | -          | 4,448,496  | -          | 4,448,496                   | 4,448,496                         |
| Վարձակալության գծով պարտավորություններ         | -          | 94,796     | -          | 94,796                      | 94,796                            |
| Այլ պարտավորություններ                         | -          | 5,408      | -          | 5,408                       | 5,408                             |

#### Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է իրենց հաշվեկշռային արժեքին

Այն ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք իրացվելի են կամ ունեն կարճ ժամկետայնություն (երեք ամսից պակաս), ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև առանց որոշակի մարման ժամկետ ունեցող ցպահանջ ավանդների և խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

#### Ֆիքսված դրույքաչափով ֆինանսական գործիքներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է՝ համեմատելով դրանց առաջին անգամ ճանաչման պահի շուկայական տոկոսադրույքները համանման ֆինանսական գործիքների ընթացիկ շուկայական դրույքաչափերի հետ: Ֆիքսված տոկոսադրույքով ավանդների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գեղջված դրամական հոսքերի վրա՝ օգտագործելով նմանատիպ վարկային ռիսկով և մարման ժամկետով պարտքերի համար դրամական շուկայի գերակշռող տոկոսադրույքները: Այդ գործիքների իրական արժեքը չի տարբերվում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դրանց հաշվեկշռային արժեքներից:

#### 30.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չափվել են իրական արժեքով, դասակարգված են մակարդակ 2-ում (2023թ.՝ նույնպես):

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

### 31 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Ընկերությունը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև

մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

|                                                            | Ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար`<br>հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում | Ֆինանսական պարտավորությունների գուտ գումար`<br>ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում | 31 դեկտեմբերի 2024թ.                                                                                |                            |   |          |
|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---|----------|
|                                                            |                                                                                                                  |                                                                                                      | Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել |                            |   | Զուտ     |
|                                                            |                                                                                                                  |                                                                                                      | Ֆինանսական գործիքներ                                                                                | Ստացված դրամական ապահովում |   |          |
| <b>Ֆինանսական պարտավորություններ</b>                       |                                                                                                                  |                                                                                                      |                                                                                                     |                            |   |          |
| Հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ<br>(Ծանոթագրություն 7,13) | 1,315,508                                                                                                        | -                                                                                                    | 1,315,508                                                                                           | (1,328,490)                | - | (12,982) |

|                                                         | Ճանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում | Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների / պարտավորությունների համախառն գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում | 31 դեկտեմբերի 2023թ.                                                                                |                            |   |         |
|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---|---------|
|                                                         |                                                                                                               |                                                                                                                            | Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել |                            |   | Զուտ    |
|                                                         |                                                                                                               |                                                                                                                            | Ֆինանսական գործիքներ                                                                                | Ստացված դրամական ապահովում |   |         |
|                                                         |                                                                                                               |                                                                                                                            |                                                                                                     |                            |   |         |
| <b>Ֆինանսական պարտավորություններ</b>                    |                                                                                                               |                                                                                                                            |                                                                                                     |                            |   |         |
| Հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ (Ծանոթագրություն 7,13) | 4,448,496                                                                                                     | -                                                                                                                          | 4,448,496                                                                                           | (4,453,627)                | - | (5,131) |

## 32 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

|                                                                           | 31 դեկտեմբերի 2024թ.        |                       |                                                |                  |                   |                                                 |                  |
|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------------|------------------------------------------------|------------------|-------------------|-------------------------------------------------|------------------|
|                                                                           | Ցախանջ<br>և մինչև 1<br>ամիս | 1-ից մինչև<br>12 ամիս | Մինչև 12<br>ամիս,<br>ենթա-<br>հանրա-<br>գումար | 1-ից 5<br>տարի   | 5 տարուց<br>ավելի | 12 ամսից<br>ավելի,<br>ենթա-<br>հանրա-<br>գումար | Ընդամենը         |
| <b>Ակտիվներ</b>                                                           |                             |                       |                                                |                  |                   |                                                 |                  |
| Դրամական միջոցներ և դրանց<br>համարժեքներ                                  | 114,864                     | -                     | 114,864                                        | -                | -                 | -                                               | 114,864          |
| Ավանդներ բանկերում                                                        | 319                         | -                     | 319                                            | 69,755           | -                 | 69,755                                          | 70,074           |
| Ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ<br>հետգնման պայմանագրերով<br>գրավադրված) | 1,328,490                   | 2,863,422             | 4,191,912                                      | 3,418,294        | 197,225           | 3,615,519                                       | 7,807,431        |
| Տրամադրված փոխառություններ                                                | -                           | 152,026               | 152,026                                        | -                | -                 | -                                               | 152,026          |
| Այլ ակտիվներ                                                              | 34,286                      | -                     | 34,286                                         | -                | -                 | -                                               | 34,286           |
|                                                                           | <b>1,477,959</b>            | <b>3,015,448</b>      | <b>4,493,407</b>                               | <b>3,488,049</b> | <b>197,225</b>    | <b>3,685,274</b>                                | <b>8,178,681</b> |
| <b>Պարտավորություններ</b>                                                 |                             |                       |                                                |                  |                   |                                                 |                  |
| Հետգնման պայմանագրերի գծով<br>վճարվելիք գումարներ                         | 1,315,508                   | -                     | 1,315,508                                      | -                | -                 | -                                               | 1,315,508        |
| Վարձակալության գծով<br>պարտավորություններ                                 | 2,545                       | 21,018                | 23,563                                         | 18,835           | 24,195            | 43,030                                          | 66,593           |
| Այլ պարտավորություններ                                                    | 55,551                      | -                     | 55,551                                         | -                | -                 | -                                               | 55,551           |
|                                                                           | <b>1,373,604</b>            | <b>21,018</b>         | <b>1,394,622</b>                               | <b>18,835</b>    | <b>24,195</b>     | <b>43,030</b>                                   | <b>1,437,652</b> |
| <b>Զուտ դիրք</b>                                                          | <b>104,355</b>              | <b>2,994,430</b>      | <b>3,098,785</b>                               | <b>3,469,214</b> | <b>173,030</b>    | <b>3,642,244</b>                                | <b>6,741,029</b> |
| <b>Կուտակված ճեղքվածք</b>                                                 | <b>104,355</b>              | <b>3,098,785</b>      |                                                | <b>6,567,999</b> | <b>6,741,029</b>  |                                                 |                  |

|                                                                           | 31 դեկտեմբերի 2023թ.         |                       |                                                |                  |                   |                                                 |                  |
|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-----------------------|------------------------------------------------|------------------|-------------------|-------------------------------------------------|------------------|
|                                                                           | Ցպահանջ<br>և մինչև 1<br>ամիս | 1-ից մինչև<br>12 ամիս | Մինչև 12<br>ամիս,<br>ենթա-<br>հանրա-<br>գումար | 1-ից 5<br>տարի   | 5 տարուց<br>ավելի | 12 ամսից<br>ավելի,<br>ենթա-<br>հանրա-<br>գումար | Ընդամենը         |
| <b>Ակտիվներ</b>                                                           |                              |                       |                                                |                  |                   |                                                 |                  |
| Դրամական միջոցներ և դրանց<br>համարժեքներ                                  | 115,796                      | -                     | 115,796                                        | -                | -                 | -                                               | 115,796          |
| Ավանդներ բանկերում                                                        | 8,088                        | 41,478                | 49,566                                         | -                | -                 | -                                               | 49,566           |
| Ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ<br>հետգնման պայմանագրերով<br>գրավադրված) | 4,453,627                    | 1,213,281             | 5,666,908                                      | 3,098,966        | 879,510           | 3,978,476                                       | 9,645,384        |
| Տրամադրված փոխառություններ                                                | -                            | 50,261                | 50,261                                         | -                | -                 | -                                               | 50,261           |
| Այլ ակտիվներ                                                              | 1,823                        | -                     | 1,823                                          | -                | -                 | -                                               | 1,823            |
|                                                                           | <b>4,579,334</b>             | <b>1,305,020</b>      | <b>5,884,354</b>                               | <b>3,098,966</b> | <b>879,510</b>    | <b>3,978,476</b>                                | <b>9,862,830</b> |
| <b>Պարտավորություններ</b>                                                 |                              |                       |                                                |                  |                   |                                                 |                  |
| Հետգնման պայմանագրերի գծով<br>վճարվելիք գումարներ                         | 4,448,496                    | -                     | 4,448,496                                      | -                | -                 | -                                               | 4,448,496        |
| Վարձակալության գծով<br>պարտավորություններ                                 | 2,268                        | 26,601                | 28,869                                         | 41,732           | 24,195            | 65,927                                          | 94,796           |
| Այլ պարտավորություններ                                                    | 5,408                        | -                     | 5,408                                          | -                | -                 | -                                               | 5,408            |
|                                                                           | <b>4,456,172</b>             | <b>26,601</b>         | <b>4,482,773</b>                               | <b>41,732</b>    | <b>24,195</b>     | <b>65,927</b>                                   | <b>4,548,700</b> |
| <b>Զուտ դիրք</b>                                                          | <b>123,162</b>               | <b>1,278,419</b>      | <b>1,401,581</b>                               | <b>3,057,234</b> | <b>855,315</b>    | <b>3,912,549</b>                                | <b>5,314,130</b> |
| <b>Կուտակված ճեղքվածք</b>                                                 | <b>123,162</b>               | <b>1,401,581</b>      |                                                | <b>4,458,815</b> | <b>5,314,130</b>  |                                                 |                  |

### 33 Ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկի կառավարում

Ընկերության գործունեությանը բնորոշ է ռիսկերի բազմազանությունը և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Հետևաբար, Ընկերության նպատակն է հասնել ռիսկի և եկամտաբերության միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Ընկերության ֆինանսական գործունեության վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունը:

Ռիսկի կարևորագույն տեսակներն են են ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկերը: Վերջինս ներառում է պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Ընկերության կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:



## Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Ընկերության խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունի ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու աշխատակից:

## Ընկերության խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

## Տնօրենություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

### 33.1 Ապահովագրական ռիսկ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով Ընկերության հիմնական ռիսկն այն է, որ փաստացի պահանջները և հատուցումները կամ դրանց հետ կապված ժամկետները տարբերվեն սպասված արդյունքներից: Վերոհիշյալը կապված է պահանջների հաճախականության, դրանց խստության մակարդակի, փաստացի վճարված հատուցումների և երկարաժամկետ պահանջների հետագա զարգացման հետ: Այդ պատճառով, Ընկերության նպատակն է ապահովել բավարար պահուստներ այդ պարտավորությունները ծածկելու համար:

Վերը նշված ռիսկի մակարդակը զսպվում է՝ բազմազանեցնելով ապահովագրության պայմանագրերի լայն պորտֆելը: Ռիսկերի փոփոխականությունը նվազեցվում է նաև անդերռայթինգի քաղաքականության պատշաճ ընտրության և իրականացման միջոցով, ինչպես նաև վերաապահովագրության պայմանագրերի կիրառմամբ:

Ռիսկերի զսպման քաղաքականության շրջանակներում Ընկերությունը իրականացնում է ինչպես ֆակուլտատիվ, այնպես էլ օբլիգատոր վերաապահովագրություն: Վերաապահովագրությունը իրականացվում է համամասնական սկզբունքով: Համամասնական վերաապահովագրության հիմնական մասը կազմում է քվոտային վերաապահովագրությունը, որն իրականացվում է Ընկերության գործունեության որոշ դասերի գծով ռիսկի ընդհանուր ենթարկվածությունը նվազեցնելու նպատակով:

Վերաապահովագրողներից վերականգնվող գումարները գնահատվում են ըստ չկարգավորված պահանջների պահուստի և համապատասխանում են վերաապահովագրության պայմանագրերին: Չնայած նրան, որ Ընկերությունն ունի վերաապահովագրության պայմանագրեր, այն չի ազատվում ապահովագրողների նկատմամբ ուղղակի պարտավորություններից և հետևաբար փոխանցված ապահովագրության հետ կապված գոյություն ունի նաև պարտքային ռիսկ, կապված վերաապահովագրողի կողմից վերաապահովագրության պայմանագրերով ստանձնած պարտականությունների չկատարման հետ: Ընկերության կողմից վերաապահովագրության ձեռքբերումը այնպես է բազմազանեցված, որպեսզի Ընկերությունը կախված չլինի մեկ վերաապահովագրողից, իսկ Ընկերության գործառնությունները կախված չլինեն վերաապահովագրության մեկ պայմանագրից:

#### 33.1.1 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրեր

Բացի արդեն նշված ռիսկերի զսպման վերոնշյալ քաղաքականությունից, ռիսկին ենթարկվածությունը նվազեցնելու համար Ընկերությունը կիրառում է նաև պահանջների մանրամասն ուսումնասիրման քաղաքականություն, գնահատելու համար բոլոր նոր և գործող պահանջները, պարբերաբար դիտարկում է պահանջների կարգավորման ընթացակարգերը և հաճախ ուսումնասիրություններ է իրականացնում բացահայտելու համար հնարավոր կեղծ հայտերը: Բացի այդ, Ընկերությունը կիրառում է պահանջների ակտիվ կառավարման և արագ կարգավորման քաղաքականություն, նվազեցնելու համար ապագա անկանխատեսելի զարգացումների հնարավոր բացասական ազդեցությունը Ընկերության վրա: Գնաճի ռիսկը զսպվում է ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները գնահատելիս գնաճը հաշվի առնելով:

Անդերռայթինգի և վերաապահովագրության ռազմավարությունների օգտագործման նպատակն է նվազեցնել Ընկերության ենթարկվածությունը ռիսկից՝ հիմնվելով Ընկերության ղեկավարության կողմից որոշված ռիսկի ընդունելի չափերի վրա: Սրա հիմնական նպատակն է հանդիսանում մեկ դեպքի ազդեցությունը սահմանափակել բաժնետիրական կապիտալի 10%-ի չափով՝ հաշվի առնելով

վերաապահովագրությունը: Խորհուրդը կարող է ավելացնել կամ նվազեցնել ընդունելի սահմանաչափերը՝ կախված շուկայական պայմաններից և այլ գործոններից:

**Հիմնական ենթադրություններ**

Ընկերության պարտավորությունների գնահատման հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը այն է, թե արդյո՞ք Ընկերության ապագա պահանջների զարգացումը նման կլինի անցյալ պահանջների զարգացումների փորձին: Դրանք ներառում են ենթադրություններ, կապված պահանջների գծով միջին ծախսի, պահանջների կարգավորման ծախսերի, սպասվող վնասաբերության ցուցանիշների և յուրաքանչյուր տարում պատահարների գծով պահանջների քանակի հետ: Օգտագործվում են լրացուցիչ որակական դատողություններ՝ գնահատելու համար, թե որ տեղեկանքները կիրառելի չեն ապագայի համար, օրինակ՝ հատուկ նշան դեպքեր, փոփոխություններ շուկայական պայմաններում, ինչպես օրինակ՝ հանրության վերաբերմունքի փոփոխությունը պահանջների ներկայացման հանդեպ, տնտեսական իրավիճակի փոփոխությունը, ինչպես նաև ներքին գործոններ, ինչպիսիք են պորտֆելի կառուցվածքը, պոլիսների պայմանները, պահանջների կարգավորման ընթացակարգերը:

Հետագա դատողությունները օգտագործվում են որոշելու համար, թե որքանով կարող են արտաքին գործոնները, ինչպիսիք են դատական վճիռները, օրենսդրական դաշտը, ազդել գնահատումների վրա:

Ենթադրությունների վստահելիության վրա ազդող այլ կարևոր հանգամանքները ներառում են տոկոսադրույքները, վճարման ժամկետների երկարաձգումները և փոփոխությունները արտարժույթի փոխարժեքներում:

Այնուամենայնիվ, կապված ՀՀ-ում համեմատաբար նոր ապահովագրական շուկայի հետ, դժվար է կանխատեսել որևէ պահանջի հավանական արդյունքը և ներկայացված պահանջների վերջնական արժեքը: Վնասի վերջնական արժեքի վրա ազդող գործոններից շատերի ազդեցությունը դժվար է որոշել: Այդ պատճառով, Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է վիճակագրական տվյալները, շուկայական փոփոխությունները և այլ գործոններ, պահուստների ավելի զգուշավոր գնահատման համար:

**Զգայունության վերլուծություն**

Ապահովագրական պահանջների պահուստները զգայուն են վերոնշյալ հիմնական ենթադրությունների նկատմամբ: Որոշ ենթադրությունների համար հնարավոր չի եղել որոշել քանակական զգայունությունը, ինչպիսիք են օրենսդրական փոփոխությունները կամ գնահատման գործընթացում անորոշությունները:

Ստորև ներկայացված վերլուծությունը իրականացված է հիմնական ենթադրություններում հնարավոր փոփոխությունների համար, այլ ենթադրությունները անփոփոխ լինելու պայմաններում, և ցույց է տալիս ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա: Ենթադրությունների փոխկապակցվածությունը զգալի ազդեցություն ունի պահանջների գծով պարտավորությունների վերջնական արժեքը որոշելու վրա, բայց ենթադրությունների փոփոխությունների ազդեցությունը ցույց տալու համար, ենթադրությունները փոփոխվում են անհատական հիմքով: Պետք է նշել, որ այս ենթադրությունների փոփոխությունները գծային չեն:

2024թ.

|                                                         | Ազդեցությունը շահույթի վրա<br>մինչև հարկումը |                                         |                                     |
|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------|
|                                                         | Փոփոխություն<br>ենթադրություն-<br>ներում, %  | Համախառն<br>վերաապահո-<br>վագրությունից | Զուտ<br>վերաապահո-<br>վագրությունից |
| Սպասվող վնասաբերության ցուցանիշ                         | +5                                           | (64,693)                                | (55,649)                            |
|                                                         | -5                                           | 48,995                                  | 39,951                              |
| Մակրոտնտեսական ցուցանիշների փոփոխության<br>ազդեցություն | +1                                           | (13,743)                                | (9,065)                             |
|                                                         | -1                                           | 13,667                                  | 9,063                               |

|                                                         | 2023թ.                                      |                                         |                                     |
|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------|
|                                                         | Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը   |                                         |                                     |
|                                                         | Փոփոխություն<br>ենթադրություն-<br>ներում, % | Համախառն<br>վերաապահո-<br>վագրությունից | Զուտ<br>վերաապահո-<br>վագրությունից |
| Սպասվող վնասաբերության ցուցանիշ                         | +5                                          | (15,276)                                | (10,746)                            |
|                                                         | -5                                          | 20,103                                  | 13,333                              |
| Մակրոտնտեսական ցուցանիշների փոփոխության<br>ազդեցություն | +1                                          | (8,522)                                 | (7,402)                             |
|                                                         | -1                                          | 8,522                                   | 7,402                               |

**Պահանջների զարգացման աղյուսակ**

ՖՀՄՄ 17-ի պահանջներին համապատասխան, հատուցումների պահումներ ձևավորելիս Ընկերությունը հաշվի է առնում ապագա իրադարձությունների հավանականությունը և մեծությունը, որոնք կլինեն սպասվածից ավելի անբարենպաստ, ինչը արտացոլվում է դիսկի ճշգրտման մեջ: Ընդհանուր առմամբ, պահանջի կարգավորման վերջնական արժեքի հետ կապված անորոշությունն ամենամեծն է, երբ պահանջը գտնվում է զարգացման վաղ փուլերում: Պահանջների զարգացմանը զուգընթաց, պահանջի վերջնական արժեքը դառնում է ավելի որոշակի:

Ընկերությունը չի բացահայտել նախկինում չհրապարակված տեղեկատվություն պահանջների զարգացման վերաբերյալ, որոնք տեղի են ունեցել տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հինգ տարի ավելի վաղ, երբ նա առաջին անգամ կիրառել է ՖՀՄՄ 17-ը:

Կրած պահանջների գծով համախառն պարտավորությունները 2024թ. համար զարգացել են հետևյալ կերպ՝

|                                                     | 2020թ.           | 2021թ.           | 2022թ.           | 2023թ.           | 2024թ.           | Ընդամենը          |
|-----------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|
| <b>Կուտակային պահանջների<br/>ընթացիկ գնահատական</b> |                  |                  |                  |                  |                  |                   |
| Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա<br>վերջում                | 1,532,380        | 2,144,488        | 2,146,887        | 3,337,632        | 5,272,106        | 14,433,493        |
| Մեկ տարի անց                                        | 1,692,009        | 2,234,251        | 2,165,976        | 3,450,451        | -                | 9,542,687         |
| Երկու տարի անց                                      | 1,668,185        | 2,192,111        | 2,128,507        | -                | -                | 5,988,803         |
| Երեք տարի անց                                       | 1,672,782        | 2,194,957        | -                | -                | -                | 3,867,739         |
| Չորս տարի անց                                       | 1,922,040        | -                | -                | -                | -                | 1,922,040         |
| <b>Կուտակային պահանջների<br/>ընթացիկ գնահատական</b> | <b>1,922,040</b> | <b>2,194,957</b> | <b>2,128,507</b> | <b>3,450,451</b> | <b>5,272,106</b> | <b>14,968,061</b> |

|                                                                         | 2020թ.             | 2021թ.             | 2022թ.             | 2023թ.             | 2024թ.             | Ընդամենը            |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|---------------------|
| <b>Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ</b>                    |                    |                    |                    |                    |                    |                     |
| Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում                                       | (1,277,958)        | (1,835,492)        | (1,661,680)        | (2,634,620)        | (4,316,290)        | (11,726,040)        |
| Մեկ տարի անց                                                            | (1,651,636)        | (2,151,173)        | (2,057,709)        | (3,284,393)        | -                  | (9,144,911)         |
| Երկու տարի անց                                                          | (1,658,518)        | (2,174,980)        | (2,077,922)        | -                  | -                  | (5,911,420)         |
| Երեք տարի անց                                                           | (1,667,788)        | (2,180,151)        | -                  | -                  | -                  | (3,847,939)         |
| Չորս տարի անց                                                           | (1,682,383)        | -                  | -                  | -                  | -                  | (1,682,383)         |
| <b>Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ</b>                    | <b>(1,682,383)</b> | <b>(2,180,151)</b> | <b>(2,077,922)</b> | <b>(3,284,393)</b> | <b>(4,316,290)</b> | <b>(13,541,139)</b> |
| <b>Ընդամենը համախառն ապահովագրական պարտավորություններ ըստ հաշվեկշռի</b> |                    |                    |                    |                    |                    |                     |
|                                                                         | 239,657            | 14,806             | 50,585             | 166,058            | 955,816            | 1,426,922           |

Չուտ ապահովագրական պարտավորությունները 2024թ. համար հետևյալն են.

|                                                 | 2020թ.           | 2021թ.           | 2022թ.           | 2023թ.           | 2024թ.           | Ընդամենը          |
|-------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|
| Դեպքի տարվա վերջի դրությամբ                     | 1,478,196        | 2,009,529        | 1,888,073        | 2,982,811        | 5,561,268        | 13,919,877        |
| Մեկ տարի անց                                    | 1,433,897        | 2,094,555        | 2,135,444        | 2,676,495        | -                | 8,340,391         |
| Երկու տարի անց                                  | 1,431,243        | 2,064,559        | 2,061,258        | -                | -                | 5,557,060         |
| Երեք տարի անց                                   | 1,436,182        | 2,062,576        | -                | -                | -                | 3,498,758         |
| Չորս տարի անց                                   | 1,446,445        | -                | -                | -                | -                | 1,446,445         |
| <b>Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական</b> | <b>1,446,445</b> | <b>2,062,576</b> | <b>2,061,258</b> | <b>2,676,495</b> | <b>5,561,268</b> | <b>13,808,042</b> |

|                                                      |                    |                    |                    |                    |                    |                     |
|------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|---------------------|
| <b>Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ</b> |                    |                    |                    |                    |                    |                     |
| Դեպքի տարվա վերջի դրությամբ                          | (1,223,774)        | (1,729,140)        | (1,655,406)        | (2,568,383)        | (4,744,790)        | (11,921,493)        |
| Մեկ տարի անց                                         | (1,397,262)        | (2,020,110)        | (2,041,552)        | (2,599,143)        | -                  | (8,058,067)         |
| Երկու տարի անց                                       | (1,422,581)        | (2,049,702)        | (2,041,552)        | -                  | -                  | (5,513,835)         |
| Երեք տարի անց                                        | (1,431,851)        | (2,049,702)        | -                  | -                  | -                  | (3,481,553)         |
| Չորս տարի անց                                        | (1,431,851)        | -                  | -                  | -                  | -                  | (1,431,851)         |
| <b>Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական</b>      | <b>(1,431,851)</b> | <b>(2,049,702)</b> | <b>(2,041,552)</b> | <b>(2,599,143)</b> | <b>(4,744,790)</b> | <b>(12,867,038)</b> |

|                                                                         |        |        |        |        |         |         |
|-------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|---------|---------|
| <b>Ընդամենը համախառն ապահովագրական պարտավորություններ ըստ հաշվեկշռի</b> |        |        |        |        |         |         |
|                                                                         | 14,594 | 12,874 | 19,706 | 77,352 | 816,478 | 941,004 |

### 33.2 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի, ակտիվ դիրքով թողարկված ապահովագրության պայմանագրի կամ պահվող վերաապահովագրության պայմանագրի մի կողմը կարող է կորուստներ պատճառել մյուս կողմին՝ պարտավորությունները չկատարելու հետևանքով:

Ընկերության պարտքային ռիսկի ենթարկվածությունը մեղմելու համար գործում են հետևյալ քաղաքականությունները և ընթացակարգերը:

Ընկերությունն ունի պարտքային ռիսկի քաղաքականություն, որը գնահատում և սահմանում է, թե որն է համարվում Ընկերության համար պարտքային ռիսկ: Քաղաքականության հետ համապատասխանությունը վերահսկվում է, և բացահայտումների և խախտումների մասին զեկուցվում է Ընկերության ղեկավարությանը: Քաղաքականությունը կանոնավոր կերպով վերանայվում է ռիսկային միջավայրի փոփոխությունների հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտքային ռիսկը վերահսկվում է Ընկերության ներդրումային թիմի կողմից: Նրանց պարտականությունն է վերանայել և կառավարել պարտքային ռիսկը, ներառյալ բնապահպանական ռիսկը բոլոր գործընկերների համար: Ընկերությունը կառավարում և վերահսկում է պարտքային ռիսկը՝ սահմանելով ռիսկի սահմանաչափեր, որոնք նա պատրաստ է ընդունել առանձին գործընկերների համար և ըստ աշխարհագրական և արդյունաբերական կենտրոնացման, և վերահսկելով ռիսկերը՝ համաձայն այդ սահմանաչափերի: Ընկերության քաղաքականությունն է ներդրումներ կատարել բարձրորակ ֆինանսական գործիքներում, որոնք ունեն պարտազանցման ցածր ռիսկ: Պարտքային ռիսկի զգալի աճի դեպքում քաղաքականությունը թելադրում է, որ գործիքը պետք է վաճառվի, իսկ հասույթը վերաներդրվի բարձրորակ գործիքներում:

Վերաապահովագրությունը կատարվում է այն գործընկերների հետ, որոնք ունեն բարձր վարկային վարկանիշ և ռիսկերի կենտրոնացումը մեղմվում է հետևելով գործընկերների առավելագույն սահմանաչափերի սահմանման քաղաքականությանը, որը ամեն տարի սահմանվում է խորհրդի կողմից և ենթակա է կանոնավոր վերանայման: Վերաապահովագրողների վարկունակությունը դիտարկվում է տարեկան կտրվածքով՝ վերանայելով նրանց ֆինանսական կայունությունը մինչև որևէ պայմանագրի ավարտը:

Հաճախորդների՝ ապահովագրավճարների չվճարման արդյունքում առաձայացած մնացորդների պարտքային ռիսկը պահպանվում է միայն պայմանագրում նշված արտոնյալ ժամանակահատվածի ընթացքում: Միջնորդներին վճարվող միջնորդավճարները հաշվանցվում են ստացվելիք գումարների հետ՝ պարտազանցման ռիսկը նվազեցնելու համար:

#### 33.2.1 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություններ

Ընկերությունը շարունակաբար վերահսկում է այն ակտիվները, որոնք ենթակա են ակնկալվող պարտքային կորուստների: Որոշելու համար, արդյոք գործիքը կամ գործիքների պորտֆելը ենթակա է 12-ամսյա ԱՊԿ-ի թե գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ԱՊԿ-ի, Ընկերությունը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո:

Ընկերությունը համարում է, որ պարտքային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Ընկերությունը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտազանցման ենթարկված, և, հետևաբար, պարտքային առումով արժեզրկված՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են: Ընկերությունը կարող է նաև գործիքը համարել պարտազանցված, երբ ներքին կամ արտաքին տեղեկատվությունը ցույց է տալիս, որ Ընկերությունը դժվար թե ստանա չմարված պայմանագրային գումարները ամբողջությամբ: Նման դեպքերում Ընկերությունը ճանաչում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ԱՊԿ:

Ընկերությունը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր պարտազանցման հավանականությունը 12-ամսյա ԱՊԿ հաշվարկելու նպատակով: Համաձայն ներդրումային քաղաքականության՝ ձեռք բերված նոր գործիքների համար պարտազանցման հավանականությունը սովորաբար որոշվում է որպես նվազագույն, իսկ պարտազանցման դեպքում ակնկալվող վնասի գործակիցը ենթադրվում է 100%:

Հազվագյուտ դեպքերում, երբ պահանջվում է հաշվարկել գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ԱՊԿ, պարտազանցման հավանականությունը գնահատվում է տնտեսական սցենարների հիման վրա:

Տարվա ընթացքում ֆինանսական ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի կամ պարտազանցման էական աճ չի գրանցվել: Ոչ մի գրավ չի պահվում որպես երաշխիք որևէ ժամկետանց կամ արժեզրկված ակտիվների դիմաց:

### 33.2.2 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը տրամադրում է տեղեկատվություն Ընկերության պարտքային ռիսկի չափի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ դասակարգելով ակտիվները համաձայն գործընկեր կողմի վարկանիշների՝ ըստ միջազգային վարկանշային գործակալությունների:

|                                                                     | 31 դեկտեմբերի 2024թ. |                |                  |
|---------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------|------------------|
|                                                                     | Վարկանշված           | Չվարկանշված    | Ընդամենը         |
| Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ                               | 66,748               | 48,116         | 114,864          |
| Ավանդներ բանկերում                                                  | 70,074               | -              | 70,074           |
| Ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված) | 7,807,431            | -              | 7,807,431        |
| Տրամադրված փոխառություններ                                          | -                    | 152,026        | 152,026          |
| Այլ ակտիվներ                                                        | -                    | 34,286         | 34,286           |
| <b>Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>                           | <b>7,944,253</b>     | <b>234,428</b> | <b>8,178,681</b> |

|                                                                     | 31 դեկտեմբերի 2023թ. |               |                  |
|---------------------------------------------------------------------|----------------------|---------------|------------------|
|                                                                     | Վարկանշված           | Չվարկանշված   | Ընդամենը         |
| Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ                               | 111,136              | 4,660         | 115,796          |
| Ավանդներ բանկերում                                                  | 49,566               | -             | 49,566           |
| Ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված) | 9,645,384            | -             | 9,645,384        |
| Տրամադրված փոխառություններ                                          | -                    | 50,261        | 50,261           |
| Այլ ակտիվներ                                                        | -                    | 1,823         | 1,823            |
| <b>Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>                           | <b>9,806,086</b>     | <b>56,744</b> | <b>9,862,830</b> |

### 33.2.3 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Ընկերությունն ունի պարտքային ռիսկի քաղաքականություն, որը գնահատում և սահմանում է, թե որն է համարվում Ընկերության համար պարտքային ռիսկ: Քաղաքականությունը կանոնավոր կերպով վերանայվում է ռիսկային միջավայրի փոփոխությունների հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով:

Վերաապահովագրությունն օգտագործվում է ապահովագրական ռիսկը կառավարելու նպատակով: Այնուամենայնիվ, սա չի ազատում Ընկերությանը իր հիմնական ապահովագրային պարտավորությունից: Եթե վերաապահովագրողը որևէ պատճառով չի կատարում պահանջի վճարում, ապա Ընկերությունը պարտավորվում է վճարել ապահովագրիին: Վերաապահովագրությունը կատարվում է այն գործընկեր կողմերի հետ, որոնք ունեն դրական վարկային գնահատական, իսկ ռիսկի սահմանաչափից հնարավոր է խուսափել, հետևելով գործընկեր կողմերի սահմանափակումներին վերաբերող քաղաքականության ուղեցույցին, որը սահմանվում է ամեն տարի Խորհրդի կողմից և ենթակա է կանոնավոր վերանայման: Վերաապահովագրողների վարկունակությունը հաշվի է առնվում տարեկան կտրվածքով վերանայելով ֆինանսական կայունությունը՝ պայմանագիրը վերջնական տեսքի բերելուց առաջ:

### 33.3 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Ընկերության ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է 3 տեսակի ռիսկ՝ տոկոսադրույքի ռիսկ, արտարժույթի ռիսկ և գնային ռիսկ:

Ընկերության շուկայական ռիսկի քաղաքականությունը սահմանում է, թե ինչպես կարելի է գնահատել և որոշել, թե որն է շուկայական ռիսկ Ընկերության համար: Քաղաքականության հետ համապատասխանությունը վերահսկվում է, և ռիսկերի և խախտումների մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է Ընկերության ռիսկերի կոմիտեին: Քաղաքականությունը պարբերաբար վերանայվում է համապատասխանության և ռիսկային միջավայրի փոփոխության տեսանկյունից:

Ակտիվների բաշխման և պորտֆելի սահմանաչափի կառուցվածքի համար հաստատվում են ուղեցույցեր՝ ապահովելու համար, որ ակտիվները ծածկում են ապահովագրիչների հատուկ պարտավորությունները, և որ ակտիվներն ապահովում են Ընկերության պայմանագրային պահանջները բավարարելու համար անհրաժեշտ եկամուտն ու օգուտները:

#### 33.3.1 Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքների, ապահովագրության պայմանագրերի կամ վերաապահովագրության պայմանագրերի ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական արժեքների փոփոխության արդյունքում:

Ֆինանսական ակտիվների և ապահովագրության պայմանագրերի միջև ուղղակի պայմանագրային կապ չկա: Այնուամենայնիվ, Ընկերության տոկոսադրույքի ռիսկի քաղաքականությունը պահանջում է, որ զուտ տոկոսադրույքի ռիսկի չափը կառավարվի՝ պահպանելով ֆիքսված և փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքների համապատասխան համադրություն՝ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններն ապահովելու համար: Քաղաքականությունը նաև պահանջում է, որ կառավարվեն տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվների մարման ժամկետները:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

#### 31 դեկտեմբերի 2024թ.

|         | Փոփոխություններ<br>հիմնական<br>տոկոսադրույքներում | Զուտ տոկոսային<br>եկամտի<br>զգայունություն | Կապիտալի<br>զգայունություն |
|---------|---------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------|
| << դրամ | 1                                                 | -                                          | (168,278)                  |
| << դրամ | -1                                                | -                                          | 162,192                    |

#### 31 դեկտեմբերի 2023թ.

|         | Փոփոխություններ<br>հիմնական<br>տոկոսադրույքներում | Զուտ տոկոսային<br>եկամտի<br>զգայունություն | Կապիտալի<br>զգայունություն |
|---------|---------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------|
| << դրամ | 1                                                 | -                                          | (211,219)                  |
| << դրամ | -1                                                | -                                          | 221,899                    |

33.3.2 Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Ընկերության Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի << դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ: Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

|           | 31 դեկտեմբերի 2024թ.                    |                                           | 31 դեկտեմբերի 2023թ.                    |                                           |
|-----------|-----------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------------|
|           | Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, % | Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը | Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, % | Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը |
| ԱՄՆ դոլար | 10                                      | 3                                         | 10                                      | 18                                        |
| ԱՄՆ դոլար | -10                                     | (3)                                       | -10                                     | 18                                        |

Ընկերության արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

|                                                                    | 31 դեկտեմբերի 2024թ. |                        |                  |
|--------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------|------------------|
|                                                                    | << դրամ              | Ազատ փոխարկելի արժույթ | Ընդամենը         |
| <b>Ակտիվներ</b>                                                    |                      |                        |                  |
| Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ                              | 114,835              | 29                     | 114,864          |
| Ավանդներ բանկերում                                                 | 70,074               | -                      | 70,074           |
| Ներդրումային արժեթղթեր(ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված) | 7,807,431            | -                      | 7,807,431        |
| Տրամադրված փոծառություններ                                         | 152,026              | -                      | 152,026          |
| Այլ ակտիվներ                                                       | 34,286               | -                      | 34,286           |
| <b>Ընդամենը</b>                                                    | <b>8,178,652</b>     | <b>29</b>              | <b>8,178,681</b> |
| <b>Պարտավորություններ</b>                                          |                      |                        |                  |
| Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ                     | 1,315,508            | -                      | 1,315,508        |
| Վարձակալության գծով պարտավորություններ                             | 66,593               | -                      | 66,593           |
| Այլ պարտավորություններ                                             | 55,551               | -                      | 55,551           |
| <b>Ընդամենը</b>                                                    | <b>1,437,652</b>     | <b>-</b>               | <b>1,437,652</b> |
| <b>Զուտ դիրք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>                  | <b>6,741,000</b>     | <b>29</b>              | <b>6,741,029</b> |



|                                               | 31 դեկտեմբերի 2024թ. |                              |           |
|-----------------------------------------------|----------------------|------------------------------|-----------|
|                                               | << դրամ              | Ազատ<br>փոխարկելի<br>արժույթ | Ընդամենը  |
| Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ                  | 9,862,649            | 181                          | 9,862,830 |
| Ընդամենը ֆինանսական<br>պարտավորություններ     | 4,548,700            | -                            | 4,548,700 |
| Զուտ դիրք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի<br>դրությամբ | 5,313,949            | 181                          | 5,314,130 |

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀՀ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

33.3.3 Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը ֆինանսական գործիքների կամ ապահովագրության այմանագրերի գծով ակտիվների և/կամ պարտավորությունների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական արժեքների փոփոխության արդյունքում (բացառությամբ նրանց, որոնք առաջացել են տոկոսադրույքի կամ արտարժույթի ռիսկերի հետևանքով), անկախ նրանից, այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ պայմանագրին հատուկ գործոններով, թե շուկայում վաճառվող բոլոր նմանատիպ պայմանագրերի կամ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով:

Ընկերության գնային ռիսկի ենթարկվածությունը վերաբերում է այն ֆինանսական ակտիվներին և ֆինանսական պարտավորություններին, որոնց արժեքը կտատանվի շուկայական արժեքների փոփոխության արդյունքում: Ընկերությունը որևէ մասնակցային պայմանագրեր չունի: Հետևաբար, ապահովագրության կամ վերաապահովագրության պայմանագրեր, որոնք ենթարկվում են գնային ռիսկի՝ առկա չեն:

Ընկերության քաղաքականությունը գնային ռիսկերի հետ կապված պահանջում է կառավարել այդ ռիսկերը՝ սահմանելով և վերահսկելով ներդրումային նպատակներն ու սահմանները, դիվերսիֆիկացման պլանները ու անհատական և ընդհանուր բաժնային գործիքների սահմանափակումները:

Ընկերությունը չունի գնային ռիսկի էական կենտրոնացում:

33.4 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Ընկերությունը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ և կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով: Ընկերությունը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Ընկերության հետ մասնավորապես:

Ընկերության իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Ընկերությունը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները << կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Ընկերությունն օգտվել է ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր»-ի 132 հոդվածի բ կետի i. մասից՝ ՖՀՄՍ 7-ի 39-րդ պարագրաֆի «ա» կետով պահանջվող մարման վերլուծության փոխարեն բացահայտելով տեղեկատվություն ճանաչված ապահովագրական և վերաապահովագրական պարտավորություններից առաջացող զուտ դրամական արտահոսքերի գնահատված ժամկետների վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման շրջանակում գնահատված մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունները դուրս են մնացել այս վերլուծությունից:

|                                                                                             | 31 դեկտեմբերի 2024թ. |                |               |                  |                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------|---------------|------------------|-----------------------|
|                                                                                             | Մինչև 1 տարի         | 1-ից 2 տարի    | 2 տարի և ավել | Ընդամենը         | Ընդամենը հաշվեկշռային |
| <b>Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ</b>                                 |                      |                |               |                  |                       |
| Դժբախտ պատահարները ապահովագրություն                                                         | 2,409                | 175            | -             | 2,584            | 2,573                 |
| Առողջության ապահովագրություն                                                                | 211,052              | 6,916          | -             | 217,968          | 217,516               |
| Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն                                                       | 14,796               | 261            | -             | 15,057           | 15,040                |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն                                                 | 162,245              | 1,732          | -             | 163,977          | 163,864               |
| Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն                                                 | 53,826               | -              | -             | 53,826           | 53,826                |
| Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն | 452,226              | 49,647         | -             | 501,873          | 498,625               |
| Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն                                                | 276,214              | 91,593         | -             | 367,807          | 361,815               |
| Աջակցության ապահովագրություն                                                                | 3,862                | 618            | -             | 4,480            | 4,440                 |
| Օդանավերի ապահովագրություն                                                                  | 8,433                | -              | -             | 8,433            | 8,433                 |
| <b>Ընդամենը</b>                                                                             | <b>1,185,063</b>     | <b>150,942</b> | <b>-</b>      | <b>1,336,005</b> | <b>1,326,132</b>      |
| <b>Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ</b>                             |                      |                |               |                  |                       |
| Օդանավերի ապահովագրություն                                                                  | 8,033                | -              | -             | 8,033            | 8,033                 |
| <b>Ընդամենը</b>                                                                             | <b>8,033</b>         | <b>-</b>       | <b>-</b>      | <b>8,033</b>     | <b>8,033</b>          |

|                                                                                             | 31 դեկտեմբերի 2023թ. |               |               |                |                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|---------------|---------------|----------------|-----------------------|
|                                                                                             | Մինչև 1 տարի         | 1-ից 2 տարի   | 2 տարի և ավել | Ընդամենը       | Ընդամենը հաշվեկշռային |
| <b>Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ</b>                                 |                      |               |               |                |                       |
| Դժբախտ պատահարները ապահովագրություն                                                         | 6,200                | 447           | -             | 6,647          | 6,607                 |
| Առողջության ապահովագրություն                                                                | 301,485              | 12,667        | -             | 314,152        | 313,027               |
| Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն                                                       | 31,249               | -             | -             | 31,249         | 31,249                |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն                                                 | 18,706               | 200           | -             | 18,906         | 18,888                |
| Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն                                                 | 3,345                | 26            | -             | 3,371          | 3,369                 |
| Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն | 204,756              | 19,197        | -             | 223,953        | 222,248               |
| Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն                                                | 161,804              | 18,695        | -             | 180,499        | 178,837               |
| Աջակցության ապահովագրություն                                                                | 5,215                | 822           | -             | 6,037          | 5,964                 |
| Օդանավերի ապահովագրություն                                                                  | 31,045               | -             | -             | 31,045         | 31,045                |
| <b>Ընդամենը</b>                                                                             | <b>763,805</b>       | <b>52,054</b> | <b>-</b>      | <b>815,859</b> | <b>811,234</b>        |
|                                                                                             |                      |               |               |                |                       |
| <b>Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ</b>                             |                      |               |               |                |                       |
| Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն                                                 | 11,869               | 57            | -             | 11,926         | 11,921                |
| Երաշխիքների տրամադրում                                                                      | 30,041               | -             | -             | 30,041         | 30,041                |
| <b>Ընդամենը</b>                                                                             | <b>41,910</b>        | <b>57</b>     | <b>-</b>      | <b>41,967</b>  | <b>41,962</b>         |

### 33.5 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Ընկերության ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ ապահովագրական, պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Ընկերության նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Խորհուրդը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացույցի գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Ընկերության ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Ընկերության ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Հաշվետվությունները ներկայացվում են Խորհրդին:

## 34 Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

Ընկերության պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

|                                                            | Վարձավճարներ  | Ստացված վարկեր (ներառյալ հետգնման պայմանագրեր) | Ընդամենը         |
|------------------------------------------------------------|---------------|------------------------------------------------|------------------|
| Հաշվեկշռային արժեք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ        | 71,584        | 6,135,000                                      | 6,206,584        |
| Վճարումներ                                                 | (34,291)      | (71,829,040)                                   | (71,863,331)     |
| Ստացված գումար                                             | -             | 69,563,110                                     | 69,563,110       |
| Ավելացում                                                  | 50,186        | -                                              | 50,186           |
| Ճշգրտում                                                   | 690           | -                                              | 690              |
| Տոկոսի հաշվեգրում                                          | 6,627         | 579,426                                        | 586,053          |
| <b>Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b> | <b>94,796</b> | <b>4,448,496</b>                               | <b>4,543,292</b> |
| Վճարումներ                                                 | (37,434)      | (39,276,073)                                   | (39,313,507)     |
| Ստացված գումար                                             | -             | 35,919,948                                     | 35,919,948       |
| Այլ                                                        | 9,231         | 223,137                                        | 232,368          |
| <b>Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b> | <b>66,593</b> | <b>1,315,508</b>                               | <b>1,382,101</b> |

## 35 Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Ընկերության կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է՝ օգտագործելով << կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Ընկերության կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Ընկերությունը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և մասնակիցների շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Ընկերությունը կարող է փոփոխել մասնակիցներին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել մասնակիցներին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

Ապահովագրական ընկերության համար կապիտալի համարժեքության նորմատիվը հաշվարկվում է ընդհանուր կապիտալի և պահանջվող կապիտալի մեծության հարաբերությամբ:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է << կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

Պահանջվող կապիտալի մեծությունը հաշվարկվում է << կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

<< կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և պահանջվող կապիտալի մեծության հանրագումարի միջև սահմանային հարաբերակցությունը սահմանվում է 100%:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալը, պահանջվող կապիտալի մեծությունը և կապիտալի համարժեքության դրույքաչափի հաշվարկը՝ համաձայն << կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

|                                         | Աուդիտի չենթարկված      |                         |
|-----------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                         | 31 դեկտեմբերի<br>2024թ. | 31 դեկտեմբերի<br>2023թ. |
| Հիմնական կապիտալ                        | 3,157,815               | 3,116,172               |
| Լրացուցիչ կապիտալ                       | 228,685                 | 105,367                 |
| <b>Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ</b>      | <b>3,386,500</b>        | <b>3,221,539</b>        |
| Պահանջվող կապիտալի մեծություն           | 3,235,880               | 2,408,449               |
| <b>Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ</b> | <b>105%</b>             | <b>134%</b>             |

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ << կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվում է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 1,500,000 հազար << դրամ գումարով: